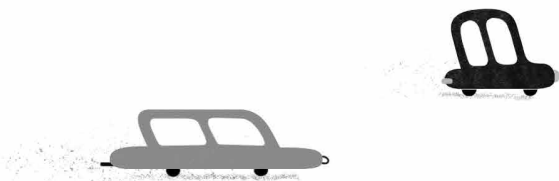

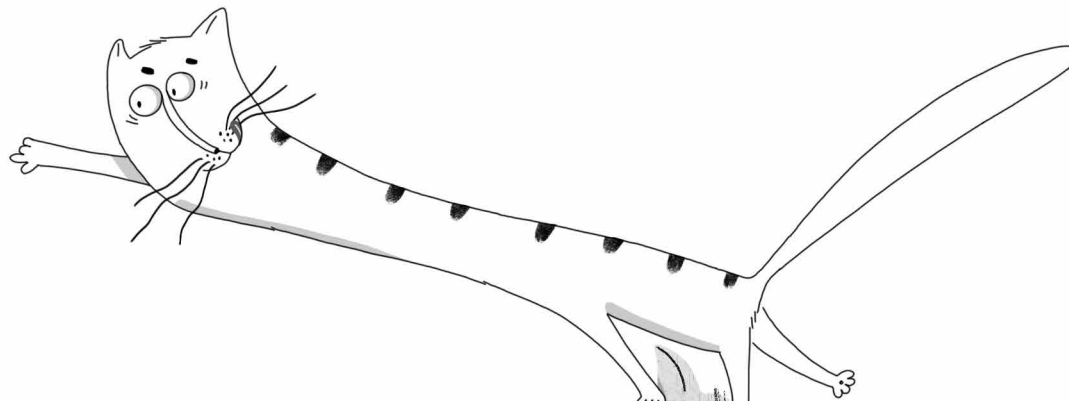
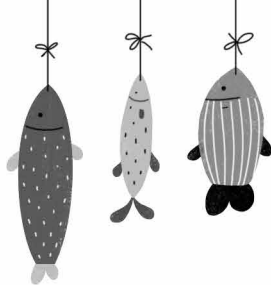
ОЛЕКСАНДРА ДОРОЖОВЕЦЬ

ЗАМРІЯНИЙ КОТИК ФРАГО

МАЛЮВАЛА
НАТАЛІЯ КУДЛЯК

УДК 82-93
Д69

Дорожовець Олександра

Д69 Замріяний котик Фаго / Олександра Дорожовець. —
Харків : Вид-во «Ранок», 2020. — 160 с.

ISBN 000-000-00-0000-0

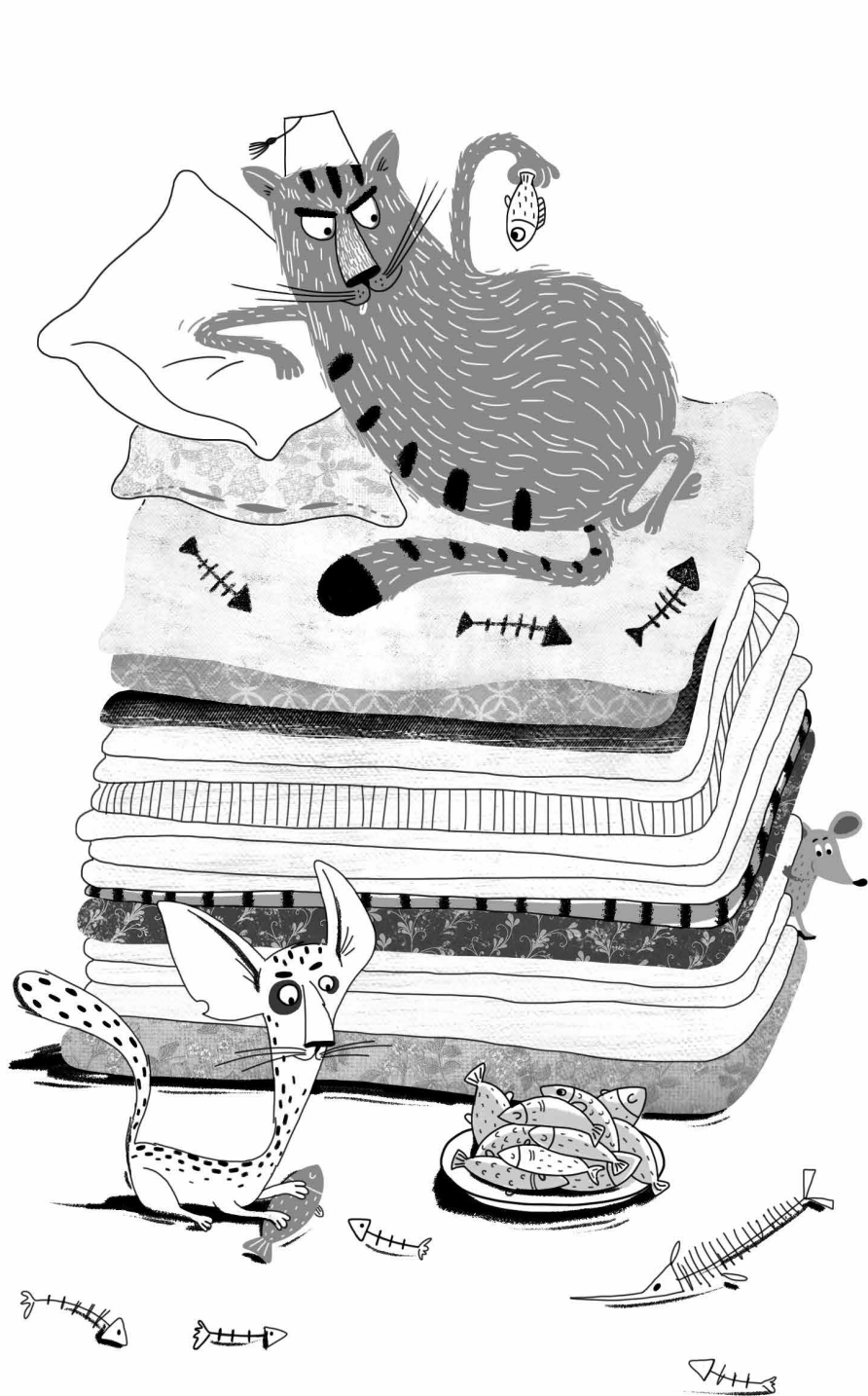
У величому та загадковому Стамбулі, де мешкає сила-силенна котів, жив собі Фаго. Він дуже вирізнявся з-поміж інших котів, адже мав пристрасть до майстрування. А ще понад усе хотів дізнатися секрет руху. Якимось Фаго почув, що в палац котячого султана привезли справжній літак. Ризикуючи здоров'ям, кігтями і навіть життям, кіт вирушив до палацу. Чи дізнався він секрет, чи зміг опанувати вітер і свій страх, а також як до цього причетні коти-розбишаки, султанська дочка та пацюки, читайте в повісті Олександри Дорожовець про замріяного Фаго.

УДК 82-93

© Дорожовець О., текст, 2020
© Кудляк Н., іл., 2020
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2020

ISBN 000-000-00-0000-0

Є таке місце у світі, де два моря тиснуться одне до одного близько-близько й обмінюються водами через вузьеньку протоку, що зветься Босфорською. На берегах тієї протоки століттями дримає величне й загадливе місто Стамбул.

Тут мешкає сила-силенна котів. Так багато, що й не злічити. Вони господарюють у місті, а люди їм прислужують, як можуть. Більшість людей про це, звісно, не здогадується. Стамбульські котики надзвичайно тактовні від народження, тому без особливої потреби не вказують людям, хто тут справжній господар. Тихо й неспішно

живуть вони своїм котячим життям, сповненим загадок і таємниць, і не заважають людям займатися своїми буденними справами. Головне, щоб риби було наловлено вдосталь, котячі годівнички стояли наповнені, а кожен кіт мав затишне тепле місце, аби трохи подрімати.

У котів не так і багато забаганок, якщо розібратися.

Фаго. Дивакуватий чорно-білий мрійник

У чудовому місті Стамбулі неподалік від площі Таксім стоїть старовинний семиповерховий будинок. Там на піддашші є невеличка квартира. У ній мешкає симпатичний чорнобілий котик Фаго. Чорні й білі плямки так смішно розтикані по його мордочці, що здається, ніби він носить

на собі білосніжну пухнасту усмішку. Або чорну маскарадну маску-метелика. Залезить, як подивитися.

Він мешкає разом із молодим хлопцем, який працює чоботарем у крихітній майстерні на сусідній вулиці. Фаго вважає хлопця квартирантом у своєму чудовому помешканні.

Насправді господарем квартири мав би вважатися хлопець, адже він оселився на піддашші першим і довший час був тут єдиним мешканцем. Та одного дня на порозі з'явився Фаго й тихо нявкнув:

— Пустіть сюди пожити.

Доки хлопець розмірковував, що робити з несподіваним гостем, Фаго зайшов і відчув себе як удома. І місяця не минуло, як кіт уже вважав себе господарем, а хлопчину — квартирантом. Зрештою, так поведуться всі коти.

Як виявилось з часом, співмешканці підібралися вдало. Фаго поведився чемно, кігті об дивани не дер і на шторах не гойдався. Хлопець ставився до кота шанобливо, плату рибою та м'ясом приносив вчасно, не заважав спати на подушках і ніколи не зачиняв квартиру на ніч. А на додачу до всього чоботар — не даремно ж мав таке ремесло — понашивав котикові різноманітних чобітків і черевичків. Тепер, вирушаючи на прогулянку в крихітних яскравих черевичках, Фаго був наймоднішим котом по обидва боки Босфору.

Життя Фаго текло неспішно й майже нічим не відрізнялося від життя пересічного стамбульського кота. Удень котик переважно дрімав на залитому сонцем підвіконні або спав у подушках на дивані. Уночі він полюбляв дивитися на зорі й кататися на трамваях. Саме так, на трамваях, адже тут уночі, коли всі люди сплять, трамвайчики возять містом лише котів.

Що сильно вирізняло Фаго з-поміж інших котів, так це пристрасть до майстрування. Він кохався в механізмах, робив заводних пташок, складні мишоловки та крихітні літачки, які ніжно планерували донизу, коли їх запустити з даху. Ранкові й вечірні години Фаго присвячував майструванню. Коли порядні коти йшли полювати, Фаго тихенько піднімався на горище й робив із цурпалків, планочок, дротів та іншого

підбраного на дорозі непотребу всякі дивні речі — тендітні та ламкі штучки, що не викликають особливого інтересу в поважному котячому товаристві. Який же кіт захоче мишоловку? Сусіди засміють, бо непристойно це — не вміти ловити мишей! А літачки їм і зовсім видаються несусвітньою дурницею.

Була у Фаго заповітна мрія: розкрити секрет руху. Фаго часто дивився на людські машини й запитував себе, що змушує їх рухатися? Як виходить так, що кораблі плывуть проти течії й без вітрил, а трамваї їдуть, хоча ніхто їх не штовхає? Найбільше ж Фаго вабили літаки — такі великі, прекрасні й дивовижні, здатні піднятися вище хмар та летіти куди заманеться без вітру або й проти вітру. Удень, коли Фаго спав на підвіконні, йому часто снилося, що він зібрав справжнього літака

й полетів на ньому за хмари. Після таких снів котик бував сам не свій. Він надовго ховався на горищі й намагався зібрати там власний літак. Але найкращі з його творінь могли лише більш-менш вправно ловити вітер над Босфором. Щойно порив вітру вщухав, вони тонули в морських хвилях або розбивалися вщент об стіни будинків.

У котячому товаристві Фаго вважався великим диваком. Через його інакшість із нього часто глузували. Жодного кота в місті не цікавили машини з літаками. Є собі, то й є. Порядний кіт не повинен зважати на такі дрібниці й жити, як жили тисячі котячих поколінь до нього, — без змін. Це видно хоча б із того, що коти досі мають свого султана, який мешкає в султанському палаці. І котам геть байдуже, що в людей султанів давно немає, а палац став

музеєм багато років тому. У них нічого не змінилося.

Фагова мрія була такою дивиною, що деякі надміру чуйні підстаркуваті кицьки м'яко, але наполегливо пропонували йому лікування. «Фаго, любий, — казали вони трохи хриплими муркітливими голосами, — чи не поїхати тобі на острови? Прохолодне повітря та свіжа риба витрусять із твоєї голівоньки весь той нездоровий мотлох...»

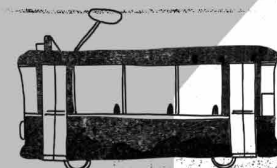
Але Фаго був упертим котом. Відмовлятися від своєї мрії не бажав, через що мав прохолодні стосунки з чуйними бабусями й майже зовсім не мав друзів. Щоправда, було кілька приємних винятків.

Приміром, портовий кіт Бруно. Зазвичай портові коти мали кепську вдачу, були розбишаками й забіяками. Бруно ж був іншим, мав багато друзів

за межами порту й вирізнявся м'яким характером. Він нічого не розумів у тому, що робить Фаго, але щиро захоплювався результатом. На додачу, він ніколи не глузував з інших, був веселий і балакучий, тому дуже подобався Фаго.

А час від часу на світанку до Фаго навідувався таємничий гість — посланець із султанського палацу. Загорнутий у плащ із великим капюшоном, він тихо шкріб лапкою в шибку та просив Фаго продати йому найновіші й найвигадливіші з його виробів. Як оплату той гість приносив рідкісну рибку, вишукані мушлі, а іноді й м'які килимки з найтоншої шерсті. Котячий султан, подекуди, був страшенно ледачий, мишей полювати взагалі не вмів, натомість мав неабияку пристрасть до всіляких механічних штучок.

Трамваї, фонтани й дивні новини

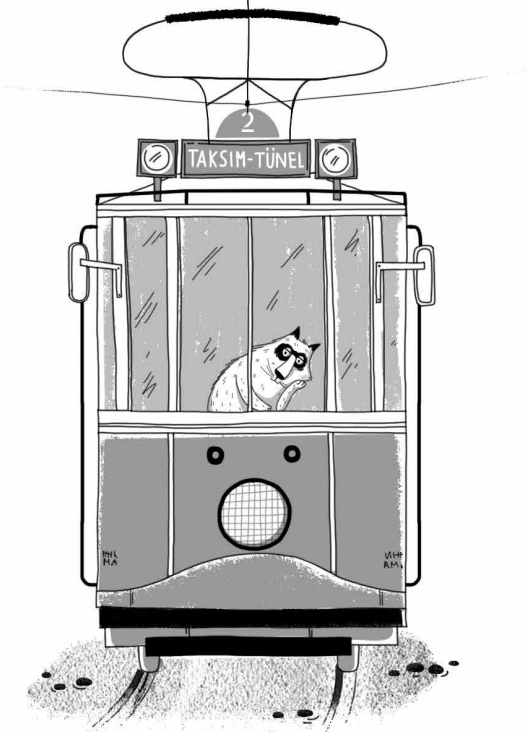
Щовечора, коли стихав галас міста, Фаго вирушав на прогулянку. Він виходив у квартиру, з підвіконня вискакував на карниз і пожежною драбиною видирався на дах. Там, під темно-бузковим небом, Фаго бродив дахами й милувався вогнями міста. Він дослухався до сонного шурхотіння вулиць і мріяв про літаки. Коли ж мав особливо капосний настрій — ішов шугати голубів на димарях. Ті дуже кумедно полошилися спросоння, коли Фаго вискакував на них із темряви з диким криком.

Того особливого вечора, коли все почалося, котикові не хотілося гратися з голубами. Він повільно пройшовся дахами до набережної, щоб там зіскочити на землю й сісти на трамвай. Фаго

мав намір дістатися до Великого котячого парку (відомого людям як парк Султанахмет). Опівночі тут збиралися майже всі коти з прилеглих околиць, аби відвідати бенкет, який традиційно готували люди із залишків непроданих удень смажених курочок і баранячих котлет. Коти частувалися й пліткували.

Фаго рідко брав участь у цій розвазі. З нього завжди кепкували, та й курятину він не надто любив — завжди надавав перевагу рибі й мишкам. Але того дня котик мав неабиякий привід поїхати до котячого парку.

Великий міський фонтан, що останні кілька місяців був на ремонті, нарешті полагодили та збиралися увімкнути. Котик дуже любив дивитися на фонтани. Тихе дзюрчання води часто навіювало йому чудові, а іноді й чудернацькі ідеї для нових винаходів.

Отже, Фаго спустився до набережної, дочекався трамвая № 2 й поїхав нічним містом на свято.

Трамвайчик ішов майже порожній. Разом із Фаго їхали лише двоє літніх котів з пишними вусами й люльками в зубах. Вони мирно куняли на задніх сидіннях. Такою малою й тихою компанією пасажери довго їхали нічним містом. Трамвайчик минув набережну й міст через затоку з милозвучною назвою Золотий Ріг і почав повільно підійматися на крутий схил правого берега. Лише тоді на одній із зупинок зайшов іще один пасажир. Фаго відразу ж упізнав його — це був портовий кіт Бруно, його друг. У правому вусі Бруно висіла золота сережка, а одного ока не було. Замість нього котячу морду прикрашала чорна піратська пов'язка. Кіт запозичив цю моду в моряків.

Бруно, як і всі портові коти, був смугастим і спортивним. Річ у тому, що в порту й на прилеглих вулицях

заправляв Товстий Бо — найнебезпечніший кіт міста. Він дозволяв селитися на своїх землях лише смугастим котам, які довели свою силу та вправність у вуличному поєдинку. Тим, хто не мав на спині розкішних смужок, а під ними не менш розкішних м'язів, краще було не пхатися на територію Товстого Бо. Незвані гості там зникали безслідно.

Жити в порту було дуже престижно. Варто зазначити: коти вважали портом зовсім не те місце, що люди. Котячий порт розташовувався неподалік рибного ринку, на березі Золотого Рогу. Там зупинялися пороми та причалювали яхти й невеликі кораблики, які підвозили рибу на ринок.

У порту завжди було багато риби, а моряки просто обожнювали котів, часто брали їх на кораблі й катали Босфором, а іноді навіть запрошували

в далекі плавання морями й океанами. Ось Бруно, приміром, бував у кількох таких мандрівках. На великому кораблі він об'їхав пів світу, за що й отримав свою золоту сережку.

Фаго також хотів би жити в порту і плавати далекими морями, але Товстий Бо не підпускав таких, як він, близько до своїх володінь. Наш мрійник був не лише чорно-білим, на додачу він вирізнявся вкрай неспортивною статуєю. Відверто кажучи, Фаго був трохи товстенький, бо подовгу просиджував над своїми винаходами, а решту часу або спав, або їв. Фаго не те що не займався спортом, він і гуляв малувато, як для kota.

Бруно й Фаго приятелювали давно. Фаго любляв слухати історії про морські пригоди, а Бруно, один із небагатьох, щиро цікавився механізмами,

які майстрував Фаго, і ніколи не насміхався з його мрії розкрити секрет руху. Ба більше — Бруно мав надію, що Фаго одного дня таки досягне свого! Річ у тому, що одноокий моряк мав власну заповітну мрію — завести великого рожевого папугу з розкішним різнокольоровим хвостом. Бруно хотів навчити його нявчати по-котячому та прогулюватися вдвох вечірньою набережною, щоб усі коти заздрили, а кицьки замріяно зітхали услід. Так от, щоб здійснити цю мрію, треба було небагато — дістатися до далекого тропічного острова та спіймати там підходящого папугу.

Бруно цікавився маршрутами кораблів у порту. Єдиний корабель, що регулярно плавав до тропічних

островів, мав капітана з кепською вдачею. Той ненавидів котів і близько не пускав їх на свою палубу. А за домашнього улюбленця в нього був злий доберман, навчений розривати котів на дрібні шматки. Бруно, як бачите, ніяк не міг дістатися до папуг на людських кораблях. Тому він чекав, коли Фаго розкриє секрет руху та змайструє для нього невеличкого котячого пароплава, щоб можна було пуститися в самостійну мандрівку.

— Привіт! — весело вигукнув Бруно, влаштовуючись на сидінні поруч із Фаго. — На свято їдеш?

— Так, — муркнув Фаго у відповідь, — на фонтан подивитися.

— Що там фонтан! — відмахнувся Бруно. — Хіба ж ти не чув останніх новин?

— Ні, а що там?

— Кажуть, нашому султанові привезли літак! Справжній, котячий!

— Так не буває, — вражено похитав головою Фаго.

— Кажу тобі! Сам чув від Товстого Бо. Літак, у якому може летіти двоє котів, узагалі без людей! Доставили вчора з південних морів. Кажуть, там є місто, де живе купа котячих майстрів. Венеція зветься. От просто звідти й доставили. Дивак наш султан, ге?

Фаго не знайшовся що відповісти, тільки ошелешено похитав головою. Подумати тільки — справжній літак для котів!

Фаго рушає до палацу

Фаго сидів біля великого фонтана й роздивлявся, як кольорові струмочки води стрибають угору-вниз під музику, що долинала звідкись із-під води. Сьогодні фонтан не тішив його, як раніше. Літак повністю захопив котикові думки. Невже і справді така дивина прибула до палацу? От би подивитися! Фаго озирнувся навколо і йому спало на думку, що від літака його відділяють лише якихось два квартали. Щоправда, потім він згадав про високі мури навколо султанського палацу,

а також про охорону, в якій служать коти, міцніші й суворіші за портових розбишак Товстого Бо.

Фаго сумно зітхнув і поплентався парком до трамвайної зупинки. Навколо були коти. Вони сновигали стежками, лежали на лавках і під кущами, сиділи на деревах, їли, вмивалися, дрімали й теревенили ні про що. Кільком із них замислений Фаго наступив на хвоста, за що на нього люто зашипіли. Але котик не зважав.

Коли Фаго дійшов до зупинки, то несподівано передумав сідати на трамвай і рушив у бік палацу. Просто так, прогулятися. Потрапити досередини й побачити літак

у нього не було й мізерного шансу. Якщо ти не належиш до султанського почту, до палацу не проберешся — охорона там люта й прискіплива. Але котикові захотілося хоча б пройтися поблизу.

Несподівано пронизливий лемент невідомої кицьки висмикнув Фаго з його замріяного стану.

— Де цей негідник?! — галасувала пані з розкішним попелястим хвостом. Її шию прикрашав невеликий охайний комірець, щедро обсипаний кольоровими камінцями. Такі комірці носили лише знатні вельможі, і чим більше було камінців, тим родовитішим був кіт або кішка. Комір галасливої пані промовисто натякав, що вона своєю знатністю поступається хіба що самому султанові. І то тільки на самісінький кінчик хвоста.

Фаго зупинився й прислухався.

— Моя пані, я не знаю що й казати, — низько схиливши голову, відповідав миршавенький кіт з ріденькою борідкою, про якого Фаго одразу подумав: «Підлабузник». — Він щойно був тут, — бурмотів миршавенький. — Може, відволікся на частування. Давайте трохи зачекаємо.

— Зачекаємо? — обурено зашипіла попеляста пані. — ЗАЧЕКАЄМО?! Мустафо, чи ти не розумієш, що процесія рушить із хвилини на хвилину?! Хто понесе мій паланкін? Чи ти пропонуєш мені запізнитись на прийом до самого султана?

«Ось воно що, — зметикував про себе Фаго. — Та це ж кицька з султанського почту! Вони щовечора заїжджають до палацу врочистою ходою, щоб там усю ніч розважатися та святкувати

разом із султаном. Напевно, це дуже породиста кицька, бо мало хто в місті має таку честь».

Несподівана думка навідала Фаго тієї миті, і він вислизнув з-під тіні куща, за яким підслуховував розмову.

— Високородна пані! — солодко промуркотів Фаго. — Випадково й не навмисне став я свідком вашої прикрої неприємності й хотів би запропонувати свою щирю допомогу.

Котик старанно підбирав найуслесливіші слова та складав їх у кручені фрази, адже десь чув, що зі знатними кицьками саме так і треба розмовляти. Попеляста пані дивилася на нього спантеличено й кліпала очима. Фаго зітхнув і вів далі вже простішою мовою:

— Я геть не зайнятий цього вечора й можу допомогти з паланкіном.

Кицька та її слуга здивовано роздивлялися Фаго. Першим знайшовся Мустафа:

— Якщо пані дозволить мені сказати, — пробурмотів він, — то це наш порятунок. Усі носії в однакових балахонах, ніхто й не помітить підміни.

— Ну що ж, — зверхньо пхикнула кицька, — це краще, ніж іти пішки. Дай йому балахон і нехай упрягається.

Вона навіть не глянула на Фаго, лише роздратовано змахнула хвостом і заховалася до свого шовкового паланкіна на ношах.

«Могла б і подякувати», — зауважив про себе Фаго, але не надто засмутився. Усі ж знали, що вельможні коти неймовірно пихаті, тому не варто очікувати від них увічливості. Зате він потрапить до палацу.

— Ходи швидко сюди! — зашипів на Фаго слуга Мустафа, тицяючи йому в лапи якийсь пакунок. — На ось, одягай балахон і хапайся за ноші. Ти несеш задню ліву лямку. Та швидше, швидше! Час уже виступати!

Слуга побіг до паланкіна роздавати команди ще трьом носіям і поправляти подушки з килимками, щоб попелястій пані було зручно.

Фаго обережно розгорнув пакунок. Усередині лежала срібляста накидка, шита чорними візерунками — така сама, як у трьох інших носіїв.

— Швидше там, незграбо! — гримнув Мустафа на Фаго. — Наша черга вже підходить!

Повз них вулицею пливли один за одним розкішні паланкіни, які несли коти в різнокольорових мантиях. По обидва боки процесії йшли коти-

музики та грали на дудочках і флейтах, гриміли бубнами й били в маленькі барабанчики.

Фаго похапцем пірнув у балахон, накинув капюшон і зайняв місце з лівого заднього краю паланкіна. Три фігури в таких самих накидках уже стояли на інших кутах.

Попеляста кицька невдоволено визирнула у крихітне віконечко, а слуга Мустафа примостився на сидінні позаду.

— Рушаймо! — скерувала вона й заховалася за фіранкою.

Троє носіїв вправно підхопили ноші й закинули собі на плечі полотняні лямки з подушечками, щоб зручніше було нести. А от Фаго залишився стояти і спантеличено роздивлятися свою упряж. Ноші, звісно ж, перекосило, і пасажирка ледь не вилетіла з них

прямісінько на Фаго. Мустафа взагалі злетів зі свого сидіння й полетів у кущі.

— Новенький, щоб тобі! Ти що робиш? — розлючено зашипіла кицька.

— Вибачте, — пробурмотів розгублений котик. — Я просто не знаю, як їх брати.

Попеляста пані гнівно блимнула на нього зеленими очима, а слуга Мустафа тим часом

підбіг до Фаго і вправно закинув лямку котикові на плечі.

— Просто тримай ось тут і йди, куди й усі, — прошепотів він йому на вухо й утік на своє місце.

Уся вага паланкіна з пасажирами впала на спину Фаго й зігнула його навпіл. Він і припустити не міг, що ноші виявляться такими важкими, а лямка вгризеться в плече, наче скажений пес. Попеляста пані зі своїм служкою були важезними! Котик зробив кілька кроків, і йому одразу ж захотілося все залишити й утекти додому. Він був геть незвичний до важкої фізичної праці.

Але крім цього, він був упертий і так просто не здавався.

«Думай про літак!» — сказав собі Фаго і, зціпивши зуби, пошкунтильгав разом із процесією.

Агнеса із султанського палацу

Процесія розкішних паланкінів пропливала в браму султанського палацу. Загартовані й дужі носії переставляли пухнасті лапи, а їхні знатні пасажири безтурботно дрімали на подушках. Майже всі. Ноші попелястої пані накульгували на лівий задній кут, через що рухалися смішними підскоками й ривками, а сама попеляста пані вчепилася у свій паланкін кігтями, аби не вилетіти з нього. Це все через Фаго. Бідолаха ледь-ледь тягнув лапи та шпортався на кожному кроці.

На котика шипіли всі: попеляста пані, Мустафа, а найбільше — троє носіїв, яким Фаго збивав звичний ритм ходи. Вони від того зморювалися набагато швидше, от і сердилися.

Нарешті процесія зайшла на широке подвір'я, вимощене гладенькими камінцями, і зупинилася.

Із розкішних різнобарвних паланків повиходили котячі вельможі й попрямували до наступної брами, що ховалася вдалині. Попеляста пані теж вислизнула зі свого паланкіна та, не промовивши й слова, зникла в натовпі. За нею подріботів Мустафа, роздаючи поклони на всі боки. Проходячи повз Фаго, він непривітно буркнув:

— Поки що відпочивай. А як заграють у роги — будь готовий їхати назад. Та вже старайся наступного разу!

Троє носіїв, що йшли разом із Фаго, вправно поскидали свої лямки, щойно Мустафа зник у натовпі. Бідолашний Фаго не знав, як виплутатися з упряжі, тому залишився стояти. Його притисли ноші, і він незграбно воював із лямкою.

— Одрозу видно новенького! — долинув звідкілясь веселий голос. Чиїсь м'які лапи легко підняли ноші й непо-

мітним рухом скинули лямку з Фаго. — Вилазь, бідолахо, і йди відпочивати.

Фаго виповз з-під паланкіна й озирнувся. Перед ним стояв чорножовтий кіт, круглий, як колобок. Він був убраний в пурпуровий халат і малинову феску та тримав у лапах листочок зі списком. Кіт однією лапою обережно опустив ноші й пішов собі геть, щось читаючи з листочка.

— Так, подивімося... — бурмотів він собі під ніс, не зважаючи на Фаго. — Попелясті беї нарешті прибули всі, посол від Венеції прибув, візир прибув. Схоже, усі є.

Фаго озирнувся. Він залишився посеред

велетенського подвір'я, заповненого порожніми паланкінами. Усі вельможі, слуги й носії кудись порозходилися, а навкруги — самі лише кам'яні мури. Ні тобі султанського палацу, ні літака. Фаго зметикував, що без допомоги не обійтися, і побіг за загадковим котом у фесці.

— Зачекайте! — покликав він.

Кіт зупинився і спантеличено поглянув на Фаго.

— А ви хто? — запитав котик.

— Я? — здивувався чорно-жовтий. — Я — султанський розпорядник каретного двору Юсуф. Бачиш, у мене такий костюм, адже я працюю в палаці. А ти чого відпочивати не йдеш?

— Що? — не зрозумів Фаго. — Відпочивати? Куди?

— Ох! — Юсуф сплеснув лапками. — Так ти ж новенький, нічого не знаєш!

Дивися, ось там є халабудка для мітел. За нею прохід у закапелок для носіїв. Там усі відпочивають, є молоко, подушки. Ходи й ти.

Юсуф склав лапи на животі й доброзичливо всміхнувся до Фаго. Але котик залишився стояти, де був, і зняковіло дивився під лапи.

— Ну? — здивувався Юсуф. — Чого ж не йдеш?

— Річ у тому, — ледь чутно пробурмотів Фаго, — що я хотів би поглянути на літак...

— Що-що? — не зрозумів Юсуф.

Фаго почувався вкрай незручно, але не зміг відступитися від своєї мрії. Він набрав повні груди повітря й голосно повторив:

— Літак. Я чув, що в палаці є справжній літак! Поглянути б...

Юсуф хитро всміхнувся:

— Я бачу, плітки містом ширяться дуже швидко. Літак лише вчора привезли. Хочеш подивитися?

Фаго кивнув.

— Це зовсім не складно. Бачиш, он там росте шовковиця? — Юсуф показав на дальній край плацу, де стояло старе дерево з розлогими покрученими гілками. — Коли видертися на неї досить високо — так, щоб бути над парканом, — видно Малий сад султана. Там літак і стоїть. Я от зранку лазив дивитися. Ось тільки не видно там нічого.

Юсуф зітхнув і пішов кудись поміж паланкінів.

— Але ж ви щойно сказали, що видно, — заінтригований Фаго подріботів за ним слідом.

— Та ніби й видно, але не видно, — зітхнув Юсуф і пояснив невдоволено: — Літак накритий якоюсь ганчір-

кою! Нічого й не роздивишся, крім того, що він великий.

— Може, я все одно глянув би? — попросив Фаго.

— Та йди, чого ж там, — відмахнувся Юсуф.

Фаго з усіх ніг пустився до шовковиці, а розпорядник каретного двору закричав йому вслід:

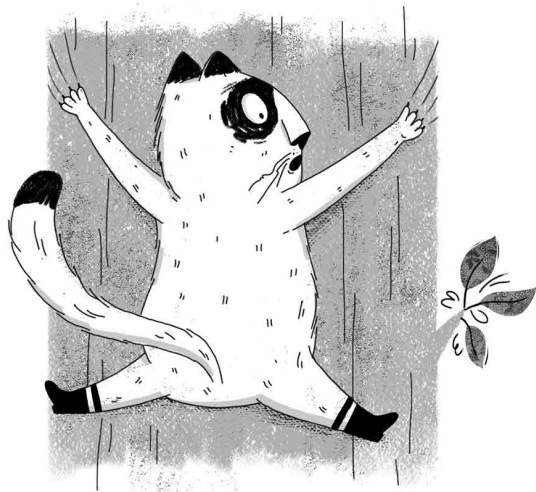
— Чуєш, новенький! Дивися, не впади там. Бо як звалишся в Малий сад, голови тобі вже не зносити!

Але Фаго його не почув. Він розганявся швидше і швидше, і ось уже шовковиця була зовсім близько. Котик з розгону вискочив так високо на старе похиле дерево, що майже дістався краю паркана, — і завис. Сили залишили Фаго. А ще він раптом згадав, що не вміє лазити по деревах. Котик розкинув лапки зірочкою й повиснув

на товстому стовбурі, вганяючи пазури якомога глибше в кору старого дерева.

— Няв! — жалібно пискнув Фаго, але ніхто його не почув.

Лізти вгору забракло сил, а від самої лише думки про спуск живіт

Фаго скручувався в маленьку крижану грудочку страху. (Це ж відомий факт, що спускатися з дерева набагато складніше, ніж залазити на нього.)

— Няв? — ще раз покликав Фаго й несміливо покрутив головою.

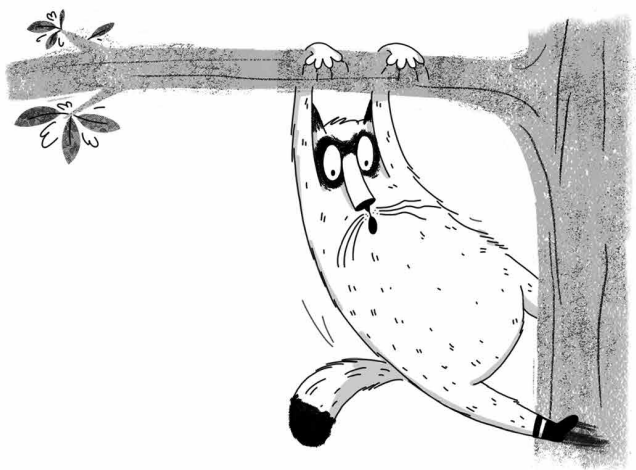
Зліва вгорі, зовсім недалеко від нього росла товста гілка. Вона розкинулася просто над парканом і ховалася своїм кінцем у Малому саду. «Вона так близько, — подумав Фаго, — і з неї, напевно, уже видно літак». Зібравши

рештки сил, він сіпнувся вгору й дотягнувся-таки лівою лапкою до гілки! Котик так-сяк підтягнувся й ухопився за гілку обома передніми лапами. От тільки задні лапи зрадницьки відірвалися від стовбура шовковиці

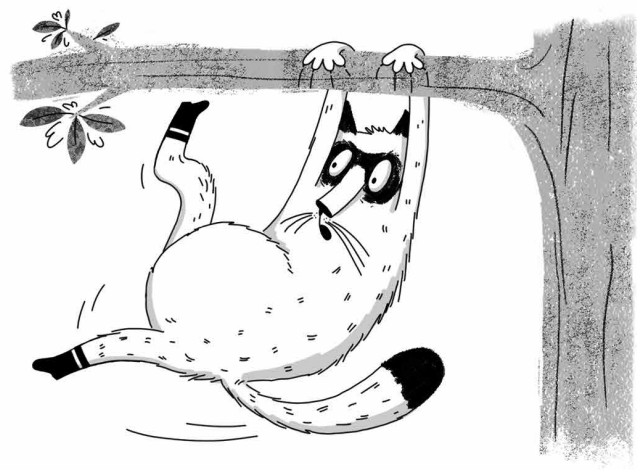
й Фаго завис на гілці, погойдуючи туди-сюди пухнастою попою.

Щоб вилізти на гілку, потрібно було підтягнутися по-справжньому, а котик того не вмів. Якийсь час Фаго гойдався на гілці, розмірковуючи,

що робити далі. Він швидко вирахував, що варіантів у нього лише два — або лізти на гілку, або падати. Фаго падати не любив, тому спробував підтягнутися. Нічого не вийшло. Він спробував ще раз і ледь не впав з гілки. Глибоко загнавши

пазурі в кору, Фаго пообіцяв собі робити зарядку тричі на день, якщо зможе видертися на гілку цілим і неушкодженим. Біда була в тому, що зарядку він тільки збирався робити, а сили і вправність потрібні були прямо зараз. «Чи ж я

не кіт, щоб не міг на дерево вилізти?!» — сказав він собі та спробував інший підхід. Котик почав по черзі підтягувати задні лапки під живіт і робив так, доки не спромігся однією з них зачепитися за гілку й потроху виповзти нагору.

Захеканий і виснажений Фаго розпластався на гілці та якийсь час просто лежав, притискаючись усім тілом до дерева. Коли ж страх і втома трохи відступили, котик дуже повільно поліз до Малого саду. Він доповз до того місця, де гілка лягала на паркан, і завмер, вдивляючись углиб саду.

З-понад паркана Фаго нічого цікавого не побачив. Кущі бузку зацвіли цього року особливо рясно й закрили собою весь огляд. За кущами вгадувалося щось велике, загорнуте в біле полотно. Фаго одразу відчув, що це і є літак. Котик озирнувся: повзти далі було страшно, повертатися назад — ще страшніше. Тому він з легкістю наважився продовжити розвідку. Фаго щільніше притиснувся животом до гілки, підбадьорливо зашипів сам собі й рушив далі.

Одразу за парканом гілка підступно пішла донизу. Повзти стало дуже складно — усі сили Фаго йшли на те, щоб утриматись на гілці. А сил у нього майже не лишилося, бо ж тягати панський паланкін — робота непроста. Тому сталося те, що неминуче мало статися, — Фаго впав. Пухнастим м'ячиком гепнувся він у густі трави Малого султанського саду.

На щастя, коти вправні в падіннях майже від народження, тому Фаго не забився, а лише здивовано потрусив головою. Він озирнувся й побачив, що літак зовсім близько, за сусіднім кущем. Котик припав до землі й крадькома поповз до нього, коли гнівний, роздратований і від того противно писклявий голосочок раптово перервав його мандрівку:

— Ти хто такий?!

На Фаго дивилася білосніжна киця із шерстю такою довгою й ніжною, що схожа була на... Фаго навіть не знав, на що ж вона була схожа. Найбільше — на перший сніг, але він не буває таким довжелезним і ретельно розчесаним. Фаго вважав, що нормальні коти просто не можуть мати настільки доглянуте хутро.

Фаго ще того не знав, але він зустрів Агнесу — султанову дочку, а не просто-так-собі-кішку.

Дивовижний літак

Білосніжна киця геть не зраділа непроханому гостеві. Вона гнівно блимнула на нього блакитними очиськами й заверещала:

— Варто! Варто, до мене негайно!

У сад тієї ж миті вдерлися четверо чорних котів-велетнів у срібних гостроверхих шоломах і блискучих обладунках.

— Хапайте цього злодія! — звеліла Агнеса, і охоронці миттю оточили Фаго, вхопили за лапи й без зволікань потягли до виходу із саду.

— Стійте! — спробував захищатися Фаго. — Я не злодій! Я взагалі випадково сюди потрапив!

Але ніхто його не слухав. Один з охоронців затулив йому рота хвостом, і Фаго закашлявся

від цупкої шерсті, що позабивалася за щоки й під язик. А охорона знай собі тягла котика далі.

Біля хвіртки охоронці раптом зупинилися, пропускаючи до саду сірого палацового служку. Фаго впізнав його:

саме цей пан частенько навідував котика на світанку й вимінював свої екзотичні мушлі та м'які килимки на мишоловки з годинниками. Кота, як пригадував Фаго, звали пан Мерехтливий.

Фаго спробував гукнути Мерехтливого в надії на порятунок. Але хвіст охоронця не давав говорити — вийшло лише тихе сипіння.

Проте пан Мерехтливий і сам зацікавився здобиччю палацової охорони. Він зупинився й уважно придивився до полоненого. Звісно ж, пан Мерехтливий одразу впізнав Фаго! Так трапилося, що саме його він розшукував ще від вечірньої зорі.

— Пане Фаго! — вигукнув він спантеличено й радісно водночас. — Яке щастя, що ви знайшлися!

Фаго, скручений чотирма дужими котами, щасливим геть не почувався.

До того ж охоронці не зважали на пана Мерехтливого і вчотирьох намагалися захатися у вузьку хвіртку. Від того вони часто вдарялися об паркан самі, але частіше стукали об нього Фаго.

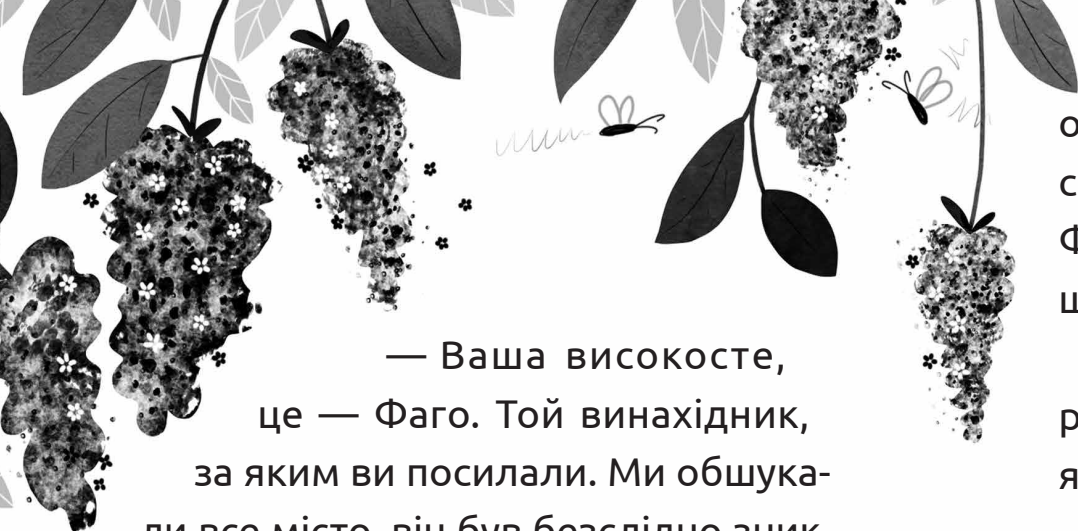
— Стійте, зупиніться! — заволав пан Мерехтливий. — Відпустіть цього kota негайно!

— У нас наказ, — буркнув один з охоронців, і вони дружно продовжили боротися з хвірткою.

— Що тут відбувається? — запитала Агнеса.

Вона весь час стояла під кущем бузку й спостерігала, як охорона виносить із саду несподіваного гостя. Тепер киця вирішила втрутитися й підійшла ближче.

Сірий служка Мерехтливий укляк перед Агнесою та забурмотів скоромовкою:

— Ваша високосте,
це — Фаго. Той винахідник,
за яким ви послали. Ми обшука-
ли все місто, він був безслідно зник,
але несподівано знайшовся тут.
О, радість!

Останні слова Мерехтливий ви-
гукнув так, ніби вітав когось із днем
народження. Служка трохи підвів го-
лову й обережно поглянув, як біло-
сніжна киця сприйняла новину.

Здивована Агнеса мовчки дала
знак охоронцям, щоб ті відпустили
Фаго.

Слухняні хлопаки, ні на мить
не замислившись, позабира-
ли лапи від Фаго, і той гепнув

об землю. Кіт, який затуляв рота Фаго
своїм хвостом, гидливо обтрисився.
Фаго з такою ж огидою виплюнув його
шерсть.

Агнеса пройшлася навколо Фаго,
роздивляючись його і так, і сяк, ніби
якусь заморську дивину.

— То ти і є винахідник? — запитала
вона зверхньо.

— Це він, — пробелькотів пан Ме-
рехтливий, низько вгинаючи голову.
Він так і лишився лежати розпластаний
у густій траві.

— Я — Фаго, і я бавлюся різними винаходами, — підтвердив котик.

— А чому ти розмовляєш зі мною стоячи? — здивувалася Агнеса.

Пан Мерехтливий підповз до Фаго та смикнув його за хвоста.

— Вклякніть негайно! — зашипів він.

— Що? Навіщо? — здивувався Фаго і спантеличено поглянув на Агнесу.

Білосніжна киця несподівано розсміялася:

— То ти не знаєш, хто я?

— Гадки не маю, — чесно зізнався котик.

— Ось і добре, — продовжила сміятися вона. — Може, хоч хтось не плазуватиме переді мною. Ходи сюди!

Агнеса попрямувала вглиб саду, м'яко переставляючи лапки по оксамитовій траві. Фаго пішов слідом.

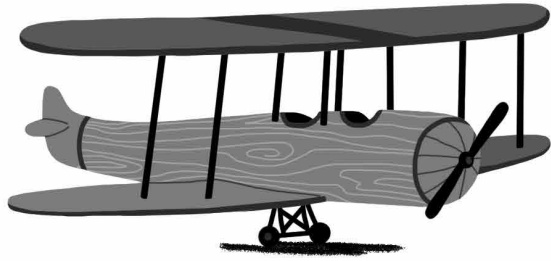
Пан Мерехтливий з охоронцями також сіпнулися йти з ними, але Агнеса, не озираючись, махнула їм хвостом:

— А ви йдіть геть!

Агнеса привела Фаго до невеликої альтанки під розлогим каштаном. З неї було добре видно літак, загорнутий у біле полотно, ніби найбільший у світі подарунок.

Посеред альтанки стояв невеликий столик, ущент заставлений крихітними літачками, механічними птахами, мишками та іншими незвичними механізмами. Фаго з подивом впізнав кілька своїх робіт. Але чужі роботи його більше зацікавили: котик просто приріс до столу й уважно вивчав кожну диковинку.

— Я велика шанувальниця твоїх робіт, — зауважила мимохіть Агнеса.

Вона тим часом знімала якісь мотузки з літака.

— Я завжди думав, що їх беруть для султана, — здивувався Фаго.

— Майже, — байдуже муркнула Агнеса.

І тут Фаго нарешті здогадався.

— То ти і є султанова донька?! — ошелешено пробелькотів він і одразу відчув палке бажання впасти додолу й заховати голову під лапи.

— Ой, тільки не починай тут падати! — манірно махнула лапкою Агнеса. — Усі ці поклони так дратують. Краще поясни, що ти робиш у моєму саду.

— Хотів подивитись на літак, — чесно зізнався Фаго.

— Як несподівано! — усміхнулася киця. — А я хотіла тобі його показати.

— Мені? — не повірив Фаго.

— Тобі, — ствердно кивнула Агнеса. — У цьому місті ніхто краще за тебе не знається на механізмах.

Фаго був вражений і зворушений до глибини душі. Він шанобливо схилив голову й запитав:

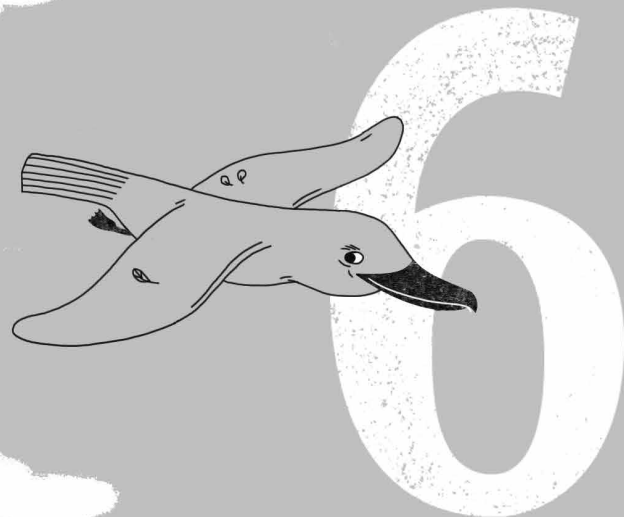
— Чим можу прислужитися, ваша високосте?

— Підними літак у повітря й покатай мене над містом, — веліла Агнеса.

Вона підійшла до літака та легенько смикнула за край білого полотна.

Фаго завмер із широко роззявленим ротом. Перед ним стояло яскравочервоне сяюче диво з блискучим пропелером на носі та двома потужними крилами.

Над Босфором

Ось так і трапилось, що Фаго тепер копирсався в нетрях справжнього котячого літака. Він почувався щасливим і роздратованим водночас. Щастям його напував літак, а от дратувала — та ще й неабияк — Агнеса.

У неї не було жодних інструкцій, креслень чи планів до літака. Вона навіть не знала, що то за звір такий — креслення і навіщо вони потрібні. Водночас Агнеса виявилася вкрай нетерпеливою та примхливою панян-

кою. Доки Фаго копирсався у важелях і педалях, намагаючись зрозуміти, як літак працює, вона ходила поруч і нетерпляче запитувала:

— Ну, коли вже?

— Чи скоро ми полетимо?

— Ти вже закінчив?

І ще мільйон схожих запитань.

Так минула ніч і майже весь наступний день (звісно ж, із перервами на частування та дрімоту).

— Ти вже готовий злітати? — укротре поцікавилась Агнеса, коли вечірне сонце вместилося на пагорбах.

— Не знаю, — роздратовано буркнув Фаго. Він ще трохи покопирсався в кабіні й пробурмотів: — Думаю, що коли відпустити цей важіль, розблокується пропелер. А ось це гальма, без них літак покотиться вперед. З кермом усе просто ніби... Ось тільки я ніяк не збагну, як же він працює. Що змушує його рухатися?

— Ти про що взагалі? — не зрозуміла Агнеса, яку сам політ цікавив значно більше, ніж технічний бік питання.

— Він нічим не відрізняється від літаків, які збираю я. Просто великий. Немає жодного секретного механізму, який змушував би його рухатися.

— Тобто він не полетить? — збентежилась Агнеса.

— Якщо зловить вітер, то плануватиме, мабуть, — невпевнено припустив Фаго.

Очі Агнеси заблищали:

— То чого ми чекаємо? Поїхали ловити вітер!

Вона одним плавним стрибком заскочила в кабіну й усілася поруч із Фаго.

— Ви про що, ваша високосте? — не зрозумів котик.

— А ось про що, — Агнеса показала на латку синього неба за деревами й весело засміялась.

Фаго дивився то на неї, то на небо і мовчав, щоб не бовкнути ненароком грубість султановій дочці.

Агнеса насміялась від душі й люб'язно пояснила:

— Ми ж високо на пагорбах. Там, за деревами — прірва й море. Летімо туди на літаку, стрибаємо й ловимо вітер. Усе ж просто!

Фаго, певно, зблід би з переляку, якби коти взагалі могли це робити.

А так лишився, який був, — чорнобілий, ось тільки очі вирячив.

— А як розіб'ємося? — прошепотів він. — Така машина пропаде.

— Ти ж сам сказав, що він полетить, якщо зловить вітер, — наполягала Агнеса.

— Це було лише припущення, — застеріг Фаго. — Я все ще вважаю, що мав би бути механізм, який спричинює рух. Мотор, так би мовити.

— Знаєш, яке припущення зроблю я? — дратівливо відмахнулася киця. — Що цей твій мотор-так-би-мовити цілком може запускатися тільки в польоті. Тобто доки літак не полетить, ти не побачиш, як він працює, а доки не побачиш — у житті не зрозумієш, що тут до чого. Тому полетіли швиденько!

Агнеса завовтузилася, зручно вмощуючись на сидінні.

— О, яка штука!

Вона витягла з-під сидіння льотний шолом — шкіряний, із довгими вушками й окулярами — і хутко натягла на голову.

— Я все ж невпевнений, — пробурмотів Фаго.

— Упевнений, невпевнений... — відмахнулася Агнеса. — Де, ти кажеш, гальма? Тут?

І вона потягла за важіль, якого Фаго волів би не чіпати. Літак мело-дійно скрипнув та поволі покотився вперед. Просто на розлогий каштан і альтанку. Фаго тихо заскімлив з пере-ляку.

— Круто! — захоплено вигукнула Агнеса й діловито штурхнула Фаго в бік. — А як кермувати?

— Ось цим, — Фаго показав на невелике напівкругле кермо.

Агнеса різко рвонула кермо вбік, і літак розвернуло на відстані одного котячого хвоста від каштана.

— Ух ти! — захоплено закричала Агнеса. — Поїхали!

Фаго схопився за голову. Агнеса тим часом кермувала між деревами й від того її керування на голови сипалися оббиті квіти бузку й каштанів. Літак наближався до просвіту між деревами, який позначав собою початок прірви. Фаго подумав і тихенько розблокував пропелер. А раптом вони і справді зловлять вітер і заведуть той таємничий мотор? «Краще вже я підготуюся, — подумав Фаго, — щоб таки розкрити секрет руху й не розбитися разом».

Літак почав набирати швидкість. Вони плавно й невпинно наближалися до прірви. Агнеса захоплено вереща-

ла, а Фаго замружився і стиснув лапки на удачу.

Ось і прірва. Літак м'яко зіскочив зі скелі й різко полетів униз. Раптом теплий порив вітру підхопив його, м'яко підняв угору та поніс геть від скель. Фаго розплющив очі й нарешті наважився вдихнути.

— Летимо! — кричала Агнеса.

Дивина! Вони таки зловили вітер і справді летіли над Босфором. Фаго несміливо визирнув з кабіни. Під ним синіло море. (Це ми з вами знаємо, що ніяке то не море, а протока. Але котіві, маю зазначити, все одно. Велике, синє, мокре — значить, море.)

Котик став дослухатися до літака. Коли ж заведеться мотор? Може, потрібно щось робити? Він почав навмання смикати важелі й крутити ручки, але нічого не відбувалося. Літак безшумно

планерував, пропелер не крутився. Поруч так само планерували кілька альбатросів.

— Це диво! Диво-о-о-о! — щасливо кричала Агнеса.

— Цілком згодні! — кричали їй у відповідь альбатроси. — Летючих котів ми ще не бачили!

Фаго ще трохи посмикав різні ручки в кабіні, але нічого не змінилося. Секрет руху залишався нерозкритим.

Котик завмер на сидінні і став розмірковувати над тим, куди ж занесе їх вітер. «Кудись далеко, — подумалося йому. — Можливо, навіть до рожевих папуг Бруно. А що буде, як вітер зміниться?» Чекати на відповідь довелося недовго. Теплий потік повітря, що ніс їх уздовж протоки, ослаб, а замість нього прилетів крижаний порив вітру й закрутив літачком, неначе іграшкою. Фаго з Агнесою мало не повилітали

з кабіни. На щастя, у котів довгі гострі пазури, якими зручно чіплятися за м'які сидіння.

Вітер кілька разів шарпнув літак з усієї сили й ущух. Тієї ж миті звідкись прилетів новий потік і поніс літак убік, потім ще і ще вбік, аж ось просто перед ними виросла Галатська вежа.

— Як нам приземлитися? — закричала Агнеса.

— Уявлення не маю! — крикнув у відповідь Фаго.

— Що? Куди тиснути? — не почула Агнеса за гучним поривом вітру, який знову закрутив літаком.

Після чергового віражу Галатська вежа виявилася настільки близько, що Фаго роздивився кожну цеглинку. Та що там цеглинка — він побачив піщинки в розчині, що з'єднував ті цеглинки!

Агнеса верещала, Фаго пищав, літак несло просто на стіну. Зараз буде такий ба-бах!

Але зовсім несподівано ба-бах не відбувся. Теплий потік, один із тих, що часто живуть під стінами високих будинків і заносять комарів на верхні поверхи, ухопив літак і потяг по стіні вгору. І так тягнув і тягнув, доки не зачепив крилом за балкончик. Літак підступно рипнув і застряг. Вітерець кілька разів роздратовано смикнув літачок, трусонув котами, а потім полишив ту безнадійну справу й полетів собі геть.

У вечірніх сутінках, високо над землею Фаго й Агнеса наполовину звисали з літака, зачепившись кігтями за сидіння. Одним крилом літак тримався за балкон і сильно рипів. На крилі з'явилася й невпинно росла тріщина.

— Ми зараз упадемо, — тихо і приречено пробурмотів Фаго.

— Не смій падати! — веліла Агнеса. — Краще стрибай на балкон і допоможи мені вилізти.

— Стрибати? — мляво перепитав Фаго. «Чому знову стрибати, підтягуватися, повзти? — подумав він. — Я не вмію!» Але тут крило гучно тріснуло. Фаго підскочив і не знати як тієї ж миті опинився на балконі.

— Молодець, — похвалила його Агнеса. — А тепер лови мене!

І вона стрибнула на Фаго.

Котик вибрався з-під Агнеси, потер забиту спину й озирнувся навкруги. Він побачив нещасний літак, що надламаним крилом чіплявся за балкон, і ледь не розплакався.

— Що з тобою? — тихо запитала Агнеса.

— Ми розбилися, а я так і не знаю, у чому був секрет руху, — сумно промовив Фаго.

— З іншого боку, — спробувала втішити його Агнеса, — у тебе тепер буде скільки завгодно часу, щоб копирсатися всередині. Літати ж усе-одно більше не можна. Думаю, рано чи пізно ти знайдеш той свій секрет.

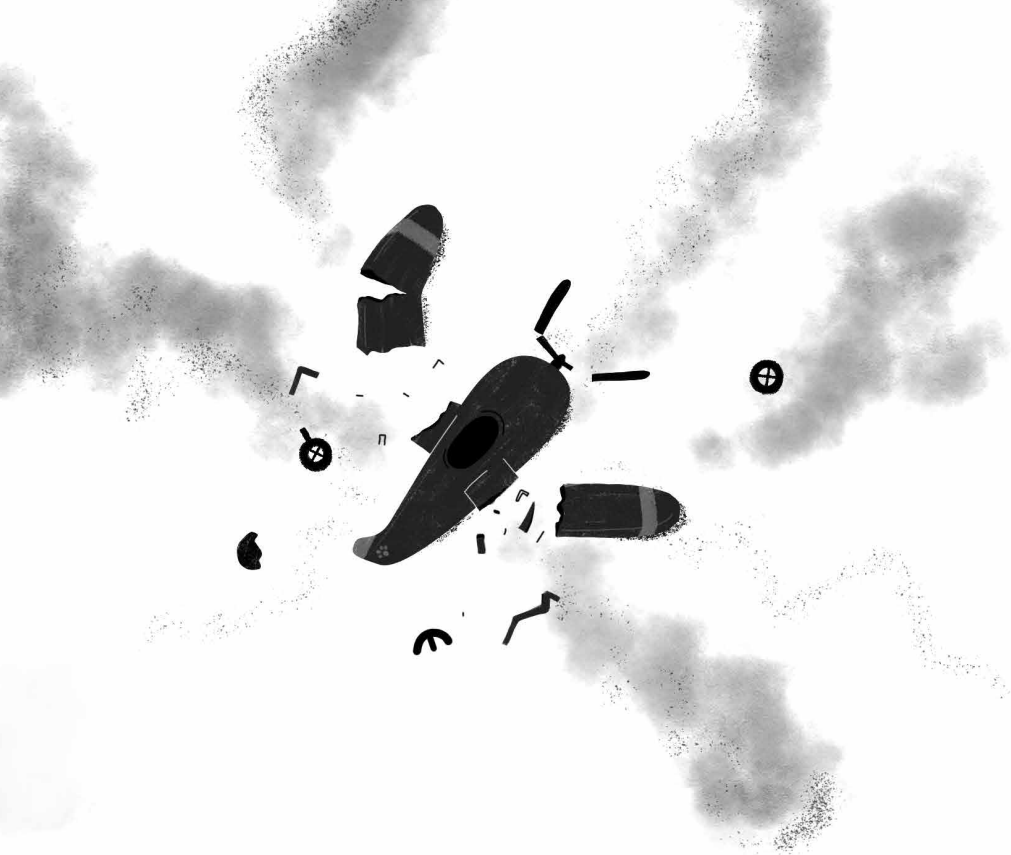
Фаго замислився. Він уже планував, як охайно розбиратиме літак, щоб дослідити все спокійно й без поспіху. Агнеса ж, мабуть, дозволить працювати в неї в саду, бо літак ніяк не втиснеться в його маленьке помешкання. Та звісно ж дозволить! Потрібно лише придумати, як спустити його донизу.

Несподівано літак видав різкий звук, схожий на прощальний крик, полетів униз і голосно вдарився об бруківку.

Усі мрії й плани Фаго вмить розлетілися на друзки. Котик не витримав такого потрясіння, скрутився клубочком і тихенько заскільки.

Пацючки-помічнички

Агнеса виявилася зовсім не такою вразливою, як Фаго. Вона легко вистрибнула на поліроване перило балкончика й поглянула вниз.

— Знаєш, Фаго, — промуркотіла вона заспокійливо, — а в нашого літака лише крила повідпадали. Усе не так і погано.

Фаго на це навіть не ворухнувся.
— Ще колеса відлетіли, але недалеко, — вела далі Агнеса. — Думаю, ти їх легко прикрутиш назад.

Вона зістрибнула з перил і підійшла до Фаго.

— Сам поміркуй: ти ж і раніше знав, що літак має крила. Твій секрет — не в крилах, а десь усередині. Ти обов'язково розберешся, як працює літак. Ба більше, ти його полагодиш і ми знову полетимо над Босфором.

Киця мрійливо поглянула на небо, щось обмірковуючи, і додала:

— Але тепер уже по-справжньому. Так, щоб випереджати птахів і йти проти вітру, і приземлитися м'яко, а не як цього разу!

Фаго нарешті дослухався до Агнеси, підвівся й визирнув з балкона. Надворі вже стемніло, але коти чудово

бачать у темряві, крім того, саме увімкнулися ліхтарі. Тому Фаго зміг добре роздивитися рештки літака. Той справді мав не такий жахливий вигляд, як уявлялося спочатку.

— Маєш рацію! — рішуче виголосив він. — Ми заберемо наш літак звідси з усіма уламками, складемо й відремонтуємо!

З цими словами Фаго побіг до сходів, щоб швидше спуститися з вежі.

— Зачекай! — припустилася за ним Агнеса. — Ти ж не маєш на увазі, що ми його заберемо просто зараз. Він такий великий.

— Ні-ні, просто зараз! — відповів Фаго, стрибаючи сходами вниз. — Ми не залишимо його більше ні на мить!

— Чи не розумніше було б завтра повернутися з моєю охороною? —

запропонувала Агнеса. — Літак важкий. Як ми його вдвох потягнемо?

— Дуже просто! Ми впряжемося й повеземо його за собою!

Фаго мчав вниз, перестрибуючи через дві, а деколи й через три сходи, доки не вискочив надвір. Там, просто перед виходом, лежав знекрилений літак.

— Чудово! Корпус майже цілий! — відразу оцінив ситуацію Фаго й заходився перевіряти колеса, осі й підвіску.

Тим часом спустилася Агнеса, сіла поряд і з невдоволеним виразом на обличчі повідомила:

— Я не тягтиму літака. Я султанова дочка, мені така робота не личить.

Фаго здивовано поглянув на неї.

— Але ж це твій літак. Як ти можеш його залишити?

— Я пришлю по нього охорону, — Агнеса була непохитна.

Фаго тим часом прилаштував праве колесо на місце, задоволено пхикнув і поліз оглядати ліве.

— Ой лишенько! — вигукнув котик, щойно поглянув на ліву вісь. Вона тріснула, ще й шматок відломився. — Яка прикра поломка, — пробурмотів Фаго. — Нашвидкуруч нічого не зробиш.

— Що, що таке? — Агнеса пожвавішала й підбігла подивитися. — Ти через цей цурпалок засмутився? — вона підняла з землі чималий уламок.

— Цурпалок?! — вигукнув Фаго в розпачі. — Без цього шматочка вісь не працює, колесо не одягається, ми нікуди не їдемо!

Агнеса манірно закотила очі й завела своєї:

— Укотре повторюю: я пришлю по літак охорону завтра вранці. Вони його принесуть, з колесами чи без. Вони ж дужі, як слони.

— Тю, ти чув? — почувся звідкись противний голосочок. — Мають слонячу охорону, а вештаються тут уночі самі-самісінькі.

— То їхня справа, — відповів йому занудний голос. — Як кажуть, усі ми не без дивацтв.

Потім занудний задумався і додав:

— Але мене то не стосується. Я ідеально збалансований.

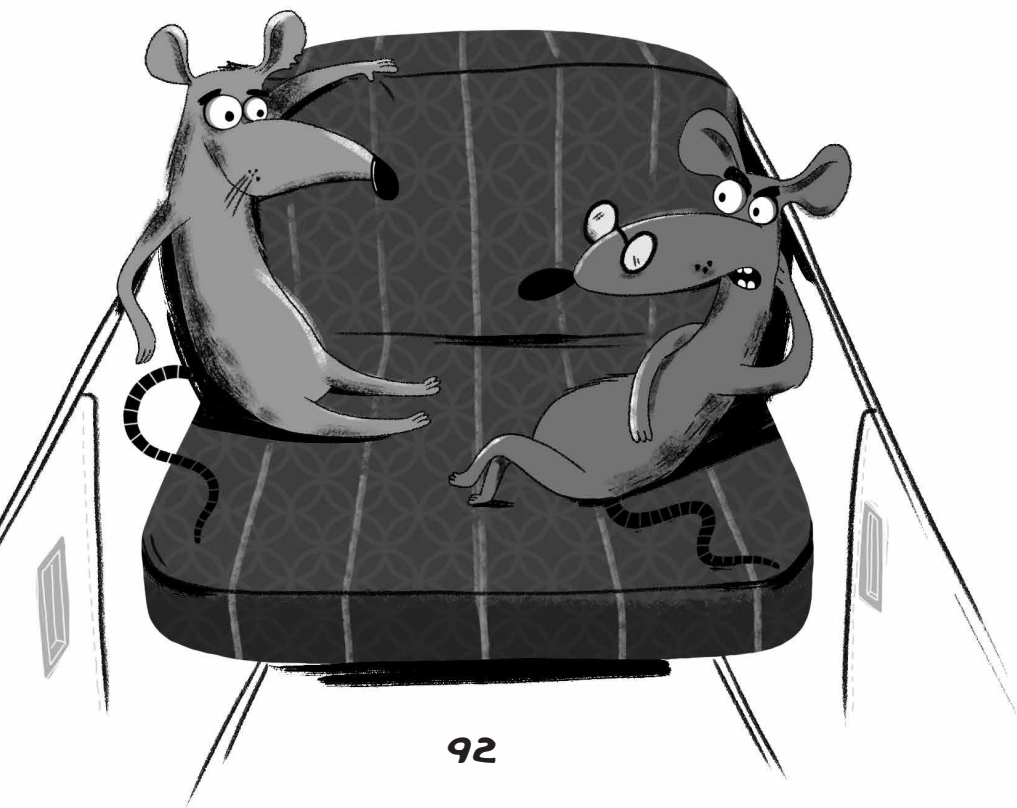
Фаго й Агнеса здивовано закрутили головами на всі боки в пошуках власників голосів.

— Ой, диви! Вони нас не бачать, — сказав занудний.

— Ги-ги-ги. Не бачать, — докинув противний. — А ми тут, у кабіні.

Котики одночасно підстрибнули й зазирнули до кабіни літака.

І побачили двох пацюків, що показяйськи розляглися на сидіннях. Обидва були худі, обшарпані й мали гидотні лисі хвости. Їх було б не розрізнити між собою, якби один — от несподіванка — не носив окуляри на довгому рухливому носі. Коли пацюк

принюхувався, окуляри виписували химерні вісімки, а очі крутилися навсібіч у безнадійній спробі встигнути за окулярами.

Коли Агнеса це побачила, то всмінулась.

— Чого шкіришся? — запитав чотириокий. Він виявився власником противного голосу, а ще мав жовті зуби.

Усмішка Агнеси вмить пропала, а пацюк вів далі:

— Ви в халепі, любі мої. Нічого тут сміятися!

— У якій халепі? — запитала Агнеса.

— Без вас помітили, — пробурчав Фаго.

Пацючок пропустив повз вуха запитання Агнеси та звернувся до Фаго:

— Хе! — вигукнув зухвало. — Якби помітили, не сиділи б тут уночі посеред вулиці! Ви хоч знаєте, де ви?

Знову Фаго з Агнесою відповіли одночасно:

— Уявлення не маю, — муркнула безтурботна Агнеса.

— Під Галатською вежею, — відповів Фаго.

— Думай! Думай, чорно-білий! — вигукнули пацюки хором. — На чіїх землях стоїть Галатська вежа?

Тут Фаго все зрозумів і не на жарт перелякався.

— Це ж територія Товстого Бо, — прошепотів він.

— Точно! — підтвердив пацюк в окулярах. — Вам пощастило, що вас ще не загребли смугасті патрулі!

— Що таке? — втруtilась Агнеса. — Я не розумію. Хто такий Товстий Бо?

Пацюки від несподіванки аж пащі порозкривали.

— Товстий Бо тут господар, — повідомили вони.

— Злий господар, — уточнив зануда. — Нікого не пускає, нікого не випускає. Дозволяє селитися на своїй землі лише смугастим котам. Та й то лише тим, які на нього працюватимуть. Не повіриш, навіть собак усіх порозганяв із порту!

— Скажете таке, — не повірила Агнеса. — Ви ж он не коти й не смугасті.

— А ми партизанимо, — усміхнувся щурик в окулярах. — Скажіть краще, як це вас сюди занесло серед ночі.

— Ми прилетіли на літаку! — гордо повідомила Агнеса.

— Ось тільки розбилися, — похмуро додав Фаго.

— Що, правда? — зацікавився власник занудного голосу. — А звідки летіли?

— З палацу! — з погордою відказала Агнеса.

— О, тепер зрозуміло, чого ти про Товстого Бо не знаєш. У палаці, кажуть, життя геть інше. Султан за головного...

З-за рогу долинули кроки. (Це ж тільки нам здається, ніби коти ходять безшумно. Насправді коти ходять по-різному. Буває, що й гупають.)

— Смугасті патрулі! — пискнув один щурик.

— Тікаймо! — вигукнув другий.

Вони кинулися до підвального віконечка в будинку через дорогу. Котики здивовано на них дивилися. Перш ніж зникнути в підвалі, окулярник озирнувся, зробив носом дивовижну вісімку й гукнув:

— Давайте за нами бігом!

Фаго зметикував першим, що пацюки просто так ховатися не стануть, ухопив Агнесу за лапу й кинувся до підвалу. Вони протиснулися у вузьке віконце, сповзли по іржавій трубі

й опинилися в досить затишному місці. Глиняну підлогу вкривали килимки з мішкщини з портовими штампами, по кутах висіли гамаки й гойдалки з корабельних мотузок, за столи й шафи служили дерев'яні ящики від посилок. Також із портовими штампами та печатками. Пацюки, схоже, тягли з порту все, що погано лежало.

— Почувайтеся як удома, — запросив занудько. — Це наше місце, смугасті сюди не можуть пролізти — завеликі. До речі, мене звати Ганс, а його — Муха. Може, чаю?

— Чаю, — підтвердила Агнеса.

— То ви, кажете, розбилися? — запитав Муха, поправляючи окуляри. — Може, вам чим допомогти?

— Моя охорона завтра все зробить, не хвилюйтеся, — зверхньо махнула лапкою Агнеса.

Але Фаго швиденько відштовхнув її вбік і втрутився:

— Нам просто необхідна допомога! Ми маємо врятувати літак!

— То що ж вам треба? — уточнив занудько.

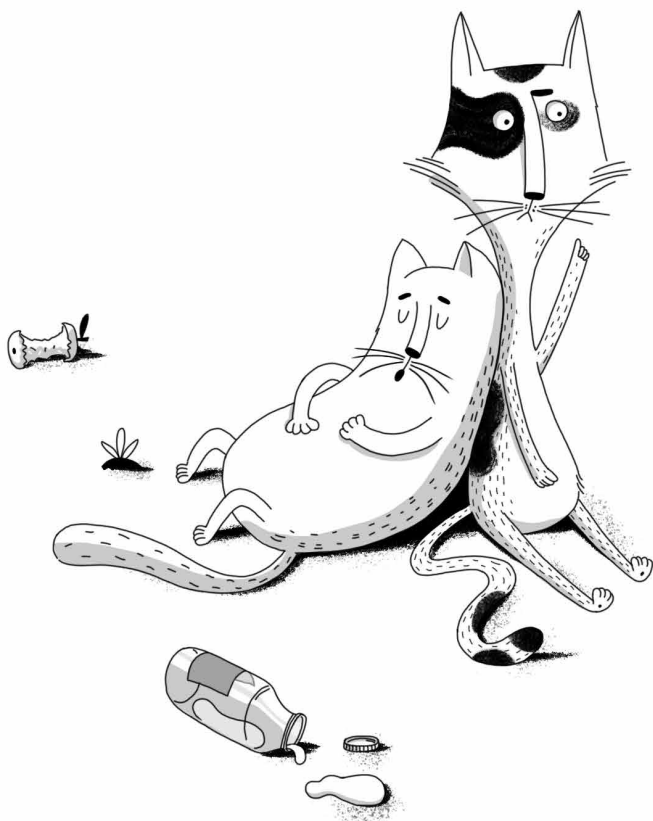
— Забрати звідси літак з усіма уламками. Але найперше — відремонтувати ліве колесо. Ось тільки де взяти матеріали для ремонту?..

— Це легко, — усміхнулися щури. — Пробіжимося по крамницях, наберемо матеріалу й полагодимо!

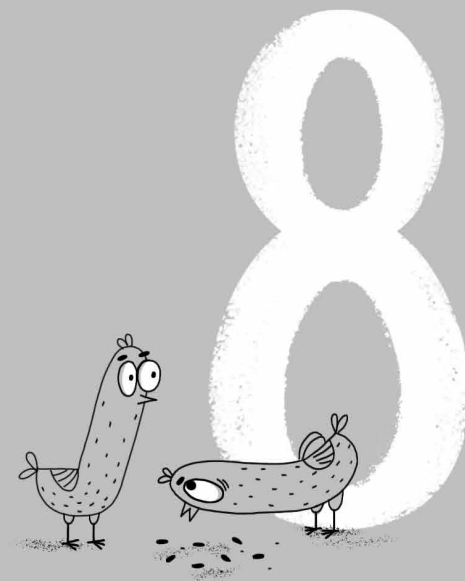

Головне, щоб ти знав, що тобі треба.
Давай за нами!

І вони спритно побігли до маленького лазу в кутку.

Назад до палацу

Пацюки Ганс і Муха повели Фаго старим колектором. Його збудували більше ста років тому, щоб дощові води не заливали вузьких вуличок, стікаючи з пагорбів після злив. Колектор закинули, як збудували новий. Про цей мало хто знав. Тут було вогко й моторшно. Під лапами хлюпало, і кожен хлюп багато разів відбивався луною від цегляних стін. Наляканий котик настовбурчив шерсть і намагався не відставати від пацюків.

Агнеса з ними не пішла. Вона лише вдихнула разочок гниле й вогке повітря колектору та рішуче повернула назад, до щурячого сховку.
— Манірна вона якась, — поділився враженнями Ганс. — Наче принцеса.

— Вона і є принцеса, — пробурмотів Фаго.

Але пацюки його не почули. По правді сказати, їм було все-одно, хто така Агнеса.

Муха біг попереду й розповідав:

— Це таке класне місце! Море ходів, море! Зайти можна в кожен другий будинок. А смугасті про те ні сном ні духом не відають. Вони, може, й подарі вулиць. Але ми з Гансом тут справжні господарі будинків. Ось так-от!

Фаго невдовзі пересвідчився, що насправді так і було. Пацюки повели його по крамницях. Зайшли спершу до господарського магазину по мотузки. Потім відвідали сантехніків — прихопили клоччя й замазку. На завершення забігли в канцелярський магазинчик узяти трохи клею й олівців і бігом повернулися до Агнеси.

Пацюки збігали на розвідку і задоволені свиснули у вікно, повідомляючи, що патрулів немає. Тоді Фаго обережно виштовхнув крам у віконечко й виліз слідом. Не зволікаючи, він узявся лагодити літак. Спершу мав надію приклеїти відламаний цурпалок до осі, для того і брав клей. Але затія виявилася марною: клей не хотів сохнути, а шматки деревини — чіплятися один до одного. Тоді завбачливий Фаго перейшов до запасного варіанту. Він швидко виламав залишки пошкодженої осі й замінив її на олівець, добре обмотаний клоччям і промащений замазкою там, де треба було насадити колесо. До рами олівець примотали мотузкою. Пацючки сновигали туди-сюди, подавали інструменти, притримували, підважували, але найбільше — метушилися. Хоча Фаго був радий усякій допомозі.

Конструкція вийшла німціною, тремтіла й хиталася, як холодець. Котик прокрутив колесо та зітхнув:

— Такий-сякий ремонт, звісно. Але до палацу маємо доїхати.

— Цікаво, як же ти поїдеш? — уїдливо поцікавилася Агнеса. Вона сиділа під будинком і спостерігала за роботою. Сама ж і кігтем не поворухнула, щоб допомогти.

— Упряжемося й повеземо, — суворо відповів Фаго. Його дратувала Агнесина манірність і лінощі, а найбільше — її впертий намір полишити літак на землях Товстого Бо.

— Упряжемося? — перепитала киця. — Тільки не я!

Фаго з надією поглянув на пацюків.

— Е ні, брате, без нас! — замахав лапками Ганс.

Котик зітхнув і поплівся лагодити для себе упряжку з решток мотузки.

— Я от про що думаю, — замислено промовив Муха, милуючись роботою Фаго. — Літак же можна трамваєм підвезти.

— Це як? — не зрозумів Фаго.

— Тут зупинка недалеко. Он там, за будинком. Ти тягнеш літак до зупинки, ми прив'язуємо його до трамвая — і ю-ху! Ідемо просто до палацу.

— Глупа ніч! Хіба трамваї ходять? — запитала Агнеса.

— Та й хіба звідси є маршрут до палацу без пересадок?

— Нічні маршрути всі ходять повз палац! — переможно вигукнув Ганс. — Так що тягни літак ось туди.

Коли всі приготування були завершені, котик вправно накинув упряжку собі на плечі — усе ж даремно він

тренувався з ношами попелястої пані. Фаго вкотре з надією поглянув на друзів, але Агнеса зі щурами демонстративно милувалися зорями на небі. Котик зітхнув і рвонувся в упряжці.

Ніч добігала кінця, і передсвітанкові сутінки вже тихо сочилися вузькими вуличками. Скоро згаснуть ліхтарі. Агнеса сиділа й без особливого інтересу спостерігала за спробами Фаго зрушити літак з місця. Ганс із Мухою дрімали, підклавши під голови м'який Агнесин хвіст.

Кволий, фізично незагартований Фаго раз за разом натягував мотузки і щосили тягнувся вперед. Він сіпався раз, удруге, втретє, проте літак залишався стояти, де був. Зрештою знесилений котик розтягнувся на бруківці трохи перепочити.

— Ось бачиш, — зухвало фиркнула Агнеса, — нічого не вийде. Краще проведи мене до палацу, і я пришлю по літак по-справжньому сильних котів!

— По-справжньому сильні коти вже тут! — пролунав незнайомий голос із неприємними відтінками іржі й зухвалості. — А ви хто такі будете?

Ніким раніше не помічені, з тіней і закутків повиходили зо два десятки величезних смугастих котів і колом оточили площу. Коти виглядали розбишаками, були міцної статури, багато хто мав порвані вуха. Усі як один вони шкірилися білосніжними іклами. Найбільший кіт з нахабною пикою й підбитим оком вийшов уперед, пильно розглядаючи бранців з усіх боків.

Фаго позадкував ближче до Агнеси й не знати з якого переляку набрався нездорової хоробрості:

— А ви самі хто будете?

Пацючки попрокидалися. Ганс зі страху почав гикати, а Муха зашепотів до Фаго надміру голосно:

— Та то ж смугастий патруль. Ми пропали.

— Це точно, — вишкірився головний смугастик, насуваючись на Фаго.

Котик нервово кліпнув і пробурмотів:

— Ми саме збиралися йти.

Серед смугастих проскочили недобрі смішки. Як не один, то інший кіт повільно підводився й ледачо підходив трохи ближче. Вороже налаштоване смугасте коло повільно стискалося, до того ж, розмахувало хвостами й непривітно шкірилося.

Фаго з надією оглянув котів у пошуках знайомої морди, але Бруно серед

них не було. «Це кінець», — приречено подумав Фаго.

Несподівано втрутилась Агнеса. Вона граційно підвелася, махнула своїм довжелезним пухнастим хвостом, обтрусивши з нього наляканих щурів, і пройшлася перед смугастими розбишаками.

Тут потрібно пояснити, що смугасті коти від природи короткошерсті. Портові розбишаки рідко полишали підконтрольні їм вулиці, тому не зустрічали котів, а особливо кицьок, із довгою шерстю. Агнеса вразила їх своїм незвичним виглядом. А що була вона дочкою султана, то змалечку навчилася плавної ходи та шляхетної постави. Для зграї портових розбишак її вихід був як цікава вистава, тому вони трохи відклали бійку та всі як один зачаровано дивилися на Агнесу.

Киця зробила коло, привітно поглянула в очі кожному котові й усім усміхнулася.

— Шановні й люб'язні панове, — промовила Агнеса впевненим і водночас привітним голосом. — Як же нам пощастило зустріти вас у цій передсвітанковій порі!

Коти спантеличено закліпали. У їхньому житті вперше трапились одразу дві неймовірні події: їх назвали «шановними панами», а до того ж — і це було зовсім дивно — зраділи зустрічі з ними. Жоден чужинець не радів зустрічі зі смугастим патрулем Товстого Бо. Їх усі боялися, і вже точно ніхто не був із ними ввічливим.

Агнеса тим часом продовжувала:

— Ми — відважні повітроплавці, що зазнали катастрофи над вашими прекрасними й гостинними землями.

На цих словах коти спантеличено перезирнулися. Вони щоденно й невтомно працювали над тим, щоб їхні землі не зазнали слави гостинних, а ця дивна кицька, здавалося, й гадки не мала про такі старання.

— Наш літак розбився, але ці прекрасні пацюки допомогли нам із ремонтом.

Ганс і Муха аж зацвіли від тих слів, щоправда, привабливішими не стали анітрохи.

— Залишилася дрібниця: дотягти літак до трамвайної зупинки. Але наш головний тягач знесилів і не може зрушити з місця, — говорила далі Агнеса.

Фаго, почувши про «головного тягача», фиркнув, а смугасті коти зареготали.

— Будь ласка! — вигукнула киця й махнула лапкою в бік зупинки. —

Допоможіть нам відвезти літак ось туди!

Запала тиша. Коти Товстого Бо обмірковували почуте. Ще ніхто так щиро не називав їх добрими й не казав їм «будь ласка». Коти розуміли, що не називають їх так, бо вони — ті ще поганці. Агнеса ж, схоже, просто не знала, з ким зустрілася. Але її слова так гріли душу, що кожному портовому розбишаці раптом захотілося і справді побути добрим і чемним бодай трохи.

Один зі смугастиків пробурмотів:

— Я не проти допомогти.

— І я, — докинув другий.

— Я теж, — сказав третій уже голосніше. І тоді ватажок оголосив за всіх:

— Ми допоможемо!

— Як же це мило з вашого боку! — щиро зраділа Агнеса. — Фаго вам зараз покаже, як тягти літак.

Коти на це голосно розреготілися. Один із них відштовхнув Фаго зі словами:

— Не заважай, горе-тягач.

Смугастики легко підхопили літак і потягли до трамвайної зупинки. Фаго, Агнеса й пацючки чимчикували слідом.

— Що ти з ними зробила? — поцікавився Фаго.

— Чому вони нас не з'їли? — не міг збагнути Ганс.

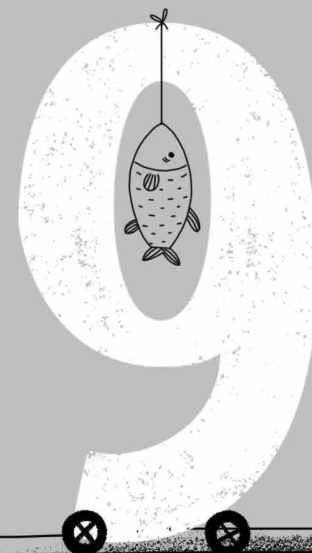
— Невже вони нам допомагають? — бурмотів Муха. — Як це?

— Ви ж самі все бачили, — відмахнулася Агнеса. — Я просто попросила.

— Це, напевно, якісь чари, — припустив котик.

— Та ні, звичайна ввічливість, — відповіла Агнеса.

Товстий Бо і султан

Літак, запряжений двадцятьма міцними котами, легко пригальмував перед зупинкою рівно тієї миті, коли з-за рогу з'явився останній нічний трамвай. Ганс із Мухою вхопили мотузки і, доки трамвай неквапливо відчиняв-зачиняв двері, ускочили до вагона й обплутали найближче сидіння всіма вузлами, які тільки знали. А пацюки, між іншим, на вузлах знаються.

Тим часом згряя смугастиків розмістилася у вагоні та з нетерпінням чекала відправлення. Їх ніхто не запрошував, але портові розбишаки вирішили, що коли вже допомагати, то робити це до кінця.

Фаго з Агнесою заскочили в літак, щоб кермувати на поворотах. Останньої миті з вагона вистрибнув ватажок смугастого патруля та заліз у кабінку.

— Я з вами! — повідомив він і одразу ж почав штовхатися, щоб вивільнити собі більше місця.

Трамвайчик повільно рушив. Літак крутнувся на місці й плавно поїхав слідом. А за якихось пів години він опинився на зовсім іншій трамвайній зупинці — неподалік султанського палацу.

Зграя смугастиків хутко підхопила мотузки й потягла літак до палацової брами. Агнеса легко трюхикала поруч, пацюки влаштувалися в кабіні — усі бадьоро й радісно наближалися до палацу. Ось тільки Фаго відбився від гурту й повільно плентався позаду.

Не встигла основна частина процесії (не рахуючи Фаго) пригальмувати перед брамою, як з-за рогу стрімко й беззвучно вилетіли ноші з червоним оксамитовим паланкіном. Носіями

були чотири непомірно великі коти, проти яких кожен із портової зграї здавався лише недорослим кошеням.

Коли портові смугастики побачили ноші, то занервували. Вони залишили літак і відступили в тінь дерев.

Ганс і Муха визирнули з кабіні, нажахано пискнули й заховалися глибоко під сидіння.

Агнеса не розуміла, що відбувається, проте перед брамою свого палацу почувалася впевнено. Вона вискочила на ніс літака, обгорнула лапки хвостом і уважно спостерігала за ношами.

Фаго тим часом саме пришкутильгав до гурту. Він тихенько всівся під літаком перепочити. «Ще одна халепа, — подумав котик, помітивши ноші. — Та скільки ж можна?»

Оксамитовий паланкін тим часом рвучко розкрився і з нього на бруківку

плавно витік гладкий рудий котяра. Він мав ідеально рівні смужки на спині, у зубах тримав люльку, а на праве вухо в нього була хвацько насунута червона беретка з грайливою золотою китичкою. Смугасті коти вклонилися і прошепотіли:

— Вітаємо, Товстий Бо.

— Вітаєте? — грізно засопів товстун. — Ну-ну.

Він оглянув літак з усіх боків, ніби той був його власністю, помітив Агнесу і став уважно її роздивлятися. Агнеса не знітилася й собі уважно розглядала Товстого Бо. Той здивовано пхикнув і відвернувся до своїх смугастиків.

— Цієї ночі, — просичав Товстий Бо, оглядаючи котів

хижим поглядом, — ви вивезли з моїх володінь двох чужинців і неймовірно цінний вантаж. Хіба я давав на це згоду?

— Ні, Товстий Бо, — прошепотіли коти.

— Як же ви посміли? — Бо розмахував товстим, як ковбаса, хвостом і шкірився жовтими іклами.

— Пробачте, Товстий Бо, — ледь чутно прошелестіли коти, втискаючи голови в плечі.

— Негайно везіть літак назад! І цих двох забирайте! — товстун мотнув величезною головою в бік Агнеси й Фаго. — Ще такого не було, щоб непрохані гості залишали мої землі цілими й неушкодженими!

Коти повільно та знехотя взялися виконувати наказ. Двоє з них помалу підступалися до Агнеси й Фаго, решта — чухали потилиці над тим, як розвернути літак.

— Стривайте, — спокійно та впевнено веліла Агнеса. — Нікуди нас ні везти, ні вести не потрібно. І літак також залиште.

— Це ж іще чому? — отетерів Товстий Бо. Йому ніхто не заперечував, відколи він зловив свою першу мишу. А це було дуже давно.

— Тому що ми вже приїхали, — просто пояснила Агнеса. — Ці милі коти допомогли нам у скрутну хвилину й підвезли додому, за що ми з Фаго їм без міри вдячні. А от до порту нам не потрібно.

— Ну, знаєш! — нервово смикнув величезною головою Товстий Бо. — Зараз я тебе!..

Невідомо, що саме хотів зробити товстун. Його урвав сріблястий передзвін, що линув із сусідньої вулиці й кожної миті ставав гучнішим. Усі збентежено прислухалися, а от Агнеса впізнала звук і радісно вигукнула:

— Ні, це ми тебе зараз! Ось тільки зачекай хвильку!

Товстий Бо помітно рознервувався. Схоже, він також упізнав цей передзвін, і тому загарчав на свою зграю:

— Мерщій! Бігом звідси! Бігом!

Але було пізно. З-за рогу випірнули білосніжні ноші з розкішним шовковим паланкіном, шитим дивовижними сріблястими візерунками. Несли їх великі коти в мантиях, рясно прикрашених дрібними дзвониками. Це був, напевно, найрозкішніший паланкін у місті.

Ноші зупинилися біля Товстого Бо. Один з носіїв смикнув мотузочку, і поділ паланкіна піднявся. Усі побачили чорного кота. Він мав таку ж довгу й доглянуту шерсть, як і Агнеса, тільки не настільки блискучу. Мабуть, тому, що кіт був помітно старшим і більшим за Агнесу. Він носив на голові незвичну білу шапку, схожу на бутон троянди, з червоним кінчиком і дивною китичкою над лобом.

Товстий Бо, побачивши чорного кота, затремтів, вуса його обвисли,

і весь він став якийсь нищий. Поведінка зухвалого володаря порту лише на перший погляд здавалася дивною. Насправді тут усе просто. У порту Бо був господарем, а от за межами порту господарювали зовсім інші коти. Товстий Бо прийшов непроханим на чужі землі й зустрівся з повноправним господарем.

Бо схилювався в низькому поклоні. Решта портових котів вклякли й позакривали голови лапами. Не поворухнулися лише Агнеса й Фаго. Агнеса — тому що чорний кіт був її батьком, а Фаго — тому що, як завжди, не знав, із ким зустрівся. Перед ним був султан.

— Доню моя! — промовив султан здивовано. — Що робиш ти за межами палацу, сама, без охорони та ще й о такій ранній годині?

Він плавно махнув лапою в бік світанкового неба. Година для котів і справді недоречна.

— Султанова дочка! — пискнув Товстий Бо та з переляку закусив нижню губу.

Агнеса помітила, як налякався рудий товстун, і хитро всміхнулася. Вона зіскочила з літака й підійшла до батька.

— Ми випробовували літак і впали далеко звідси, — спокійно повідомила Агнеса. — Гансе, Мухо, як, кажете, звалося місце, де ви нас знайшли?

— Галатська вежа, — пискнув Ганс, висунувши довгого носа з кабіни. Поруч із ним визирав і Муха.

Очі султана округлилися з переляку, і він запитав:

— Агнесо, де ти взяла цих чудовиськ?

— Вони хороші, — швидко заспокоїла киця батька, — хоча й страшні на вигляд. Вони нам дуже допомогли!

Султан сумно зітхнув. Видно, не вперше доводилося йому розбиратися з наслідками Агнесиних витівок.

— Доню, — сумно сказав він, — але ж ти розбила новісіньку машину. А я готував її для виставки... Мабуть, даремно мені кажуть, що я без міри тебе балую...

— Ні-ні, — перебила його Агнеса, — якраз у міру. А про літак не хвилюйся. Зі мною майстер Фаго. Він усе полагодує. Швидше за все...

На цих словах Фаго невпевнено та неввічливо почухався за вухом.

Агнеса тим часом тріскотіла далі:

— А ось ті милі котики дуже нам допомогли. Уявляєш, вони везли літак на собі!

Товстий Бо не розгубився. Він випхався вперед і медовим голосом промуркотів:

— Ми завжди раді служити Великому Султанові.

— От підлабузник, — пхикнула Агнеса і сказала султанові на вухо, але так, щоб почули всі: — Татку, він не допомагав.

Султан поки що пропустив повз вуха і підлабузництво Товстого Бо, і Агнесині кляузи. Він повернувся до Фаго:

— То цей негречний котисько, що чеше переді мною вуха, і є майстер Фаго?

Агнеса шикнула на Фаго, щоб той уклонився, і відповіла:

— Це він. Фаго допоміг мені запустити літак! Знав би ти, як ми летіли!

Але султан уже не слухав. Він сказав майже байдуже:

— Добре, що він нарешті знайшовся. Але все одно шкода, що літак зламали.

— Я... Я зможу полагодити! — кинувся виправдовуватися Фаго. — Мені б лише трохи часу! Я зможу!

Султан тільки поморщив носа й заховався вглиб шатра. Там він сказав комусь:

— Майстре Мурчелло, погляньте-но на літак!

Із паланкіна виліз худий маленький котик непримітного сірого забарвлення й подріботів до літака.

— Цей майстер створив наш літак, — пояснив султан. — Він щойно приїхав, щоб підготувати машину до виставки. А тут така пригода...

Султан, може, казав би ще щось про літак і майстра Мурчелло, але його відволікло дивне крехтіння. Це Товстий Бо, що завмер у поклоні, не мав уже сил стояти скоцюбленим. Він не наважувався випростатися перед султаном, тому крехтів, хекав і мало не стогнав.

— Ах, це ви, — промовив султан холодно. — Я пам'ятатиму про вашу допомогу і подумаю, як віддячити.

Агнеса багатозначно кивнула Товстому Бо й додала:

— Пам'ятатиме. Подумає.

Товстун вирішив не чекати, доки султан придумає, тому тихо нявкнув:

— То ми підемо, — і миттю зник разом з усіма своїми котами та розкішними ношами.

Щоправда, згряя портових розбишак тікала зовсім не так швидко, як їхній господар. Дорогою смугастики всміхалися та махали на прощання Агнесі й Фаго. Багато хто з них замислився того ранку, чи так уже варто боятися й слухати Товстого Бо. Схоже, у порту будуть великі зміни.

Тим часом забуті всіма Ганс і Муха вирішили подбати про себе самі. Вони вислизнули з кабіни й попрямували до палацу.

— Непогане місце, — сказав Муха, поправляючи окуляри. — Може, переїдемо?

— Спочатку обдивимося, а тоді вирішимо, — занудний Ганс не любив перемін і необдуманих рішень.

Пацючки зникли за брамою.

Султан оглянув спустілу площу і сказав:

— З усім, схоже, розібралися.

Чи не час нам заїжджати до палацу?

Він покопирсався в подушках, дістав звідти чималий дзвінок і подзвонив.

З-за брами вмить висипала сила-силенна котів, які затягли літак на подвір'я. Майстер Мурчелло подріботів слідом. Султан поїхав у своєму паланкіні. Залишилися тільки Фаго й Агнеса. Котик розгублено дивився вслід літаку.

— Чого стоїш? — усмінулася Агнеса. — Ходімо шукати твій секрет!

— Думаєш, мені дозволять?

Агнеса аж розсміялася:

— Куди ж вони дінуться!

Таємниця, якої немає

Агнеса привела Фаго на майданчик десь глибоко в садах за султанським палацом. Туди привезли й поламаний літак. Заморський майстер діловито шурхотів у кабіні.

— Нічого такого, що не можна по-лагодити, — задоволено вигукнув він звідкись із нетрів літака.

Зачарований Фаго підкрався до кабіни.

— Майстре Мурчелло, — гукнув Фаго так голосно, як тільки йому дозволили ввічливість і надмірна сором'язливість.

Вийшло тихо.

— Майстре Мурчелло! — покликав Фаго трохи голосніше, але його так і не почули.

На допомогу йому прийшла Агнеса. Вона вискочила на ніс літака, опустила голову в кабіну й закричала:

— Агов, майстре як-вас-там, ви мене чуєте?!

— Чую, — прилетіло звідкись з-під крісла другого пілота.

— Тут Фаго, наш місцевий винахідник, хоче щось вам сказати!

Сірий кіт миттю виліз із літака.

— О-о-о-о? — протягнув він і всміхнувся Фаго, очікуючи, коли ж той скаже, що хотів.

Але Фаго заціпило. Він стояв, дивився на майстра й не міг сказати й пів слова. На допомогу знову прийшла Агнеса.

— Фаго хоче сказати, — повідомила вона, — що був би щасливий, якби ви взяли його помічником для ремонту й заразом повідомили секрет руху літака.

— Та який там секрет, — відмахнувся майстер Мурчелло. — Тут усе

просто. А от зайва пара лап справді не завадить. Ласкаво прошу до роботи!

* Задоволений Фаго жваво поліз у кабіну.

Майстер дуже втішився, що матиме такого вправного та здібного

помічника. Фаго ж не міг дочекатися, коли перед ним відкриється найбільша й найдивовижніша, на його думку, таємниця. Він уже бачив, як навчиться збирати неймовірні механізми, чудернацькі машини, що їдуть самі собою. Як у людей.

Фаго радий був би розпитати майстра невідкладно, просто там, у кабіні літака, але сили його зрадили. Після довгої, сповненої хвилювань ночі котик заснув просто на сидінні пілота. Добрий майстер вирішив його не турбувати й дати відпочити.

Надворі вечоріло, коли Фаго нарешті прокинувся. Він солодко позіхнув, витягнувся на всю довжину й нарешті вивбрався з літака.

Тієї ж миті з тіней, які відкидали у вечірньому сонці

кущі бузку, виступив старенький слуга. Він уклонився Фаго й прошелестів безбарвним тихим голосом:

— Ходімо зі мною, пане, якщо ваша ласка.

Не озираючись більше на Фаго, служник подріботів кудись углиб палацу. Зацікавлений котик рушив слідом.

Вони ходили довгими затіненими терасами, минали величезні зали, усипані оксамитовими подушками, і крихітні внутрішні подвір'я, рясно засаджені квітами, доки не прийшли до Малого саду.

Служник підвів Фаго до куща чайної троянди й безшумно зник за деревами. Котик побачив Агнесу та майс-

тра Мурчелло, що сиділи в подушках за крихітним столиком і сьорбали щось із маленьких піал.

— Приєднуйся до нас, — запросила Агнеса. — Ти ж, напевно, зголоднів.

Фаго справді зголоднів, але не звертав на те особливої уваги. Його пекла нерозкрита таємниця.

— Майстре Мурчелло! — палко промовив він. — Я знаю, що прошу забагато, але, будь ласка, поділіться зі мною секретом вашого прекрасного літака.

— Яким таким секретом? — здивувався майстер.

— Що піднімає літак у повітря? Що змушує його летіти, коли немає вітру, або навіть проти вітру? Я зазірав у середину, я сидів у кабіні, але не знайшов нічого! Ми з Агнесою зіштовхнули літак із кручі та летіли над Босфором. Але ми летіли тільки доки могли ловити вітер. Це був не справжній політ, і птахи сміялися з нас! У чому секрет руху і де він захований?

Майстер Мурчелло був спантеличений.

— Любий мій Фаго, — м'яко відповів він, — немає ніякої таємниці. Мій

літак лише ловить вітер і не може летіти куди заманеться. Він працює так само, як твої крихітні дивовижні пташки. Мій літак просто великий. Відверто кажучи, від цього він літає тільки гірше.

— Не може бути! — вражено вигукнув Фаго. — Не повинно так бути! Має бути таємниця!

— Але її справді немає, — лагідно промовив майстер. Йому було щиро шкода засмучувати Фаго. — Ходімо, я покажу тобі.

Майстер Мурчелло відвів Фаго до літака й разом із ним розібрав машину, детально пояснюючи, що і як працює, доки Фаго не переконався, що справді немає ніякої таємниці.

— Тобто ми з Агнесою й не могли полетіти куди заманеться? — засмучено прошепотів Фаго.

— Не могли, — погодився майстер.

— Але в людей це виходить! — не здавався котик. — Ви ж бачите їхні машини й літаки, і ці чудові трамваї, які вони пускають для нас кожної ночі...

— Нам, котам, того всього дивацтва не потрібно, — відмахнувся старий майстер. — Прості та зрозумілі речі, як у наших дідів і прадідів — ось що є котячим щастям. Зрештою, ми ж не люди!

— Але мені це потрібно! — ледь стримуючи сльози вигукнув Фаго й побіг геть.

— Ото дивак, — тільки й знайшов що сказати йому вслід майстер Мурчелло.

Старий гараж

Фаго, ніким не помічений і не зупинений, вийшов із султанського палацу й побрів геть вузькими звивистими вуличками.

Котик прийшов до ремісників. Люди в цій частині міста селилися за професіями: чоботарі поряд із чоботарями, лудильники з лудильниками, кравці з кравцями. Так утворювалися цілі поселення майстрів. Уся вулиця, приміром, могла бути зайнята годинникарями. А сусідня — ткачами або шевцями.

Фаго брів вузькими вуличками, минаючи заклопотаних людей і сонних, байдужих до всього котів, доки не прийшов у геть незнайоме йому місце. (Зрештою, Стамбул — величезне місто. Фаго багато де не бував і багато чого не бачив.) Котик стояв посеред вулиці, яка геть уся складалася з ма-

леньких одноповерхових будиночків без вікон, але з широчезними дверима в кожному. Будиночки були однакові-сінькі та різнилися лише тими широкими воротами й номерами на них. Пізніше Фаго дізнався, що потрапив до гаражів.

Усі ворота в гаражах були зачинені. Можливо тому, що на місто давно спустилася ніч. Усі, окрім червоних старих воріт укінці вулиці. З них вивалилися світло й весела музика. Зацікавлений Фаго підійшов ближче та став на порозі.

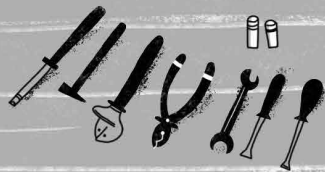
У гаражі молодий хлопець порпався в напіврозібраній автівці. З відкритого капота валила пара, на підлозі були розкладені якісь незнайомі котові металеві деталі, а хлопець зосереджено копирсався в ящику з інструментами. Фаго зачаровано спостерігав.

Хлопець знайшов потрібну викрутку, випростався й помітив котика.

— Привіт, пухнастику! — підморгнув він Фаго. — Прийшов зі мною збирати двигун? Залишайся, мені компанія не завадить.

«Двигун! — подумав Фаго. — Яке чарівне слово. Я маю дізнатися, що воно означає. Можливо, у ньому мій секрет?» Котик діловито підійшов ближче і став розглядати інструменти.

— Який ти! — розсміявся хлопець. — Ось, дивися, у мене тут лежать викрутки, а тут — ключі...

Він розповідав і лагодив свою автівку. Хлопчина виявився дуже балакучим, кожного разу детально пояснював, що й чому робить. Насправді він учився на автомеханіка й готувався до іспиту. Так йому легше запам'ятовувалося, і він навіть не підозрював, що мимохіть навчає kota. А Фаго уважно слухав і все фіксував.

Котик залишився жити у кварталі автомеханіків і більше не повернувся на площу Таксім. Він поселився в хлопця з автівкою, якого зустрів першим у гаражах. Але Фаго заприятелював майже з усіма механіками на вулиці. Вони були привітними дядьками й любили котів, тому з радістю пускали Фаго спостерігати за роботою.

Повільно й неквапливо секрет руху відкривався перед Фаго. То був непростий секрет, а секрет із секретом усередині! Котик швидко з'ясував, що рух народжувався у двигуні. Але виявилось, що це лише початок. Сам двигун був величезним таємничим неймовірно складним секретом.

А от Фаго був навдивовижу цікавим, спраглим до навчання й наполегливим котом. Він стежив за роботою

майстрів, сидів ночами зі своїм другом над старою автівкою, і секрет двигуна перед ним потроху розкривався.

Механіки з гаражів полюбили Фаго. Вони казали, що в житті не бачили такого уважного кота. Фаго часто вискакував на капот автівки й пильно стежив за роботою. Щоб майстрові було приємніше, Фаго муркотів. Тоді майстер, зніяковілий від такої наполегливої уваги, починав розповідати котові, що й чому він робить. А Фаго запам'ятовував. Не скоро, але настав день, коли котик знав про двигуни все.

Минув майже рік. Одного вечора Фаго зібрав усі деталі, що, як йому здалося, були зайвими в гаражі, позносив їх у комірчину, де тримали інструменти, і сів майструвати свій маленький двигун.

Стамбул — місто тисячі дивовиж, про які всі знають, і одного великого дива, якого не помічає майже ніхто. Це — замріяний котик Фаго, якому відомий секрет руху. Щодня він роз'їжджає нічним містом у власному авто. У нього є подружка Агнеса — султанова дочка, між іншим. Завдяки Фаго вона літає в небі над Босфором на одномоторному літачку. А найближчий друг Фаго — великий мореплавець Бруно — саме зараз готується до мандрівки на острови, де живуть рожеві папуги. Попливе на справжнісінькому котячому пароплаві, яким Бруно керуватиме сам, без допомоги людей. А змайстрував той пароплав, звісно ж, Фаго.

Фаго не приховує секрет двигуна і готовий навчити кожного кота в місті. Але мало хто тим цікавиться. Коти дуже старомодні, їм добре й так.

Зміст

Частина перша.	
Фаго. Дивакуватий чорно-білий мрійник	9
Частина друга.	
Трамваї, фонтани й дивні новини	19
Частина третя.	
Фаго рушає до палацу	29
Частина четверта.	
Агнеса із султанського палацу	41
Частина п'ята.	
Дивовижний літак	57
Частина шоста.	
Над Босфором	69
Частина сьома.	
Пацючки-помічнички	85
Частина восьма.	
Назад до палацу	101
Частина дев'ята.	
Товстий Бо і султан	117
Частина десята.	
Таємниця, якої немає	137
Частина одинадцята.	
Старий гараж	147

Літературно-художнє видання

Олександра Дорожовець **ЗАМРІЯНИЙ КОТИК ФАГО**

Для дошкільного та молодшого шкільного віку

Ілюстрації *Наталії Кудляк*

Автор лєтерингу для обкладинки *Володимир Кудляк*

Керівниця видавничих проєктів

«ВагаВookа» *Тетяна Стус*

Провідна редакторка видавничих проєктів «ВагаВookа» *Юлія Підмогильна*

Макет, верстка *Анни Соцької*

Технічне редагування *Олени Румянцевої*

R987011У. Підписано до друку ???.?.2020.

Формат 84x108/32. Папір офсетний.

Гарнітура Open Sans. Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 8,4.

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кибальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5215 від 22.09.2016.

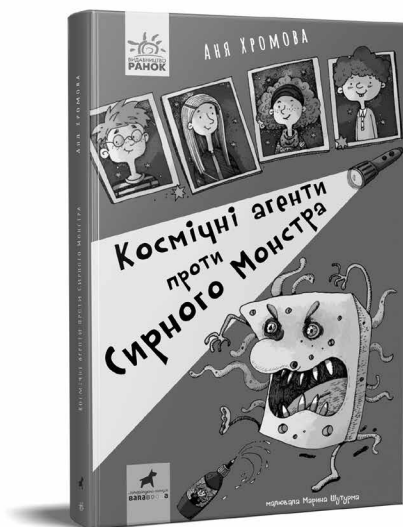
Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145;
e-mail: office@ranok.com.ua
Тел./факс: (057) 719-58-67.

З питань реалізації звертатися:
Харків, тел.: (057) 727-70-77;
e-mail: deti@ranok.com.ua

ДЛЯ ЧИТАННЯ ДОРОСЛИМИ ДІТЯМ

Давай книгодрузячитися!

Аня Хромова

Космічні агенти проти Сирного Монстра

Йотан Йотог — космічний агент, який вчиться у звичайнісінькій школі. Ця повість про те, як він боротиметься зі страхітливим Сирним Монстром за земні запаси кетчупу, збиратиме команду надійних братів і сестер по зброї, розгадуватиме загадки та братиме участь у боях і спецопераціях. У книжці повно космічних секретів, тому перш ніж читати її, урочисто поклянись іменем планети Земля й галактичних прибульців ніколи нікому нічого не розповідати.

Давай книгодрузячитися!

Юрій Нікітінський

Міцна дружба Дімона

Жив собі Дімон — веселий, авантюрний, щирий, романтичний хлопчина. Тобто не зовсім хлопчина. І мав друга Семена. Тобто не зовсім друга. Проте дружба в них була дуже міцна. А потім зустрів Дімон кохання. Її звали так само, як нашого героя. Тобто не зовсім так само. Книжка Юрія Нікітінського знайомить нас із гамірливим товариством — мешканцями трав і кущів. А також із їхніми пригодами, випробуваннями, злетами й падіннями (у буквальному сенсі) та космічними польотами (а це вже як вийде).

Давай книгодрузячитися!

Олеся Мамчич **Як правильно ревіти?**

Часом неабияк корисно читати... інструкції. Олеся Мамчич у збірці поезій для дітей дає цілий перелік порад, як правильно ревіти. А ще розповідає, що робити, якщо в домі завелася мишка, як відлякати всі страхіття світу та де дістати козинаки. Героями віршів Олесі є мудрі кроти, вилупата лопата, хижі лижі, хамелеон, пакетики, летючий віслучок, валіза... Тексти авторки сповнені незвичайних рим, порівнянь, словесних каламбурів, тому неодмінно розважать як дітей, так і дорослих.